

**مقایسه عملکرد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دولت نهم با چهار سال قبل از آن
۱۳۸۰-۱۳۸۷**

مقدمه:

در جهان امروز، علم و فناوری، مهمترین سهم و بیشترین تأثیر را در رویکردهای علمی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی کشورها داراست. بنابراین، عامل اصلی رسیدن به استقلال واقعی و رهایی از وابستگی‌های استعماری، دستیابی به دانش و فناوری است. نظام آموزش عالی، تحقیقاتی و فناوری فعال، فراگیر، خلاق، به روز، نو شونده و منطبق با شرایط اقلیمی و دستاوردهای علمی، در بستر تاریخی و با تأکید و توجه خاص بر ارزشها و آرمانهای اصیل خود، می‌تواند دستیابی به اهداف کلان را محقق سازد. در منویات حضرت امام خمینی (ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و در رهنمودهای انسان‌ساز مقام معظم رهبری، خودباوری، استقلال علمی، تسلط گفتمان علم محوری، جنبش نرم افزاری و تهیه نقشه جامع علمی کشور مورد تأکید واقع شده است. در سند چشم انداز بیست ساله نیز دستیابی به جایگاه اول علمی و فناوری در منطقه ترسیم شده که برخورداری از دانش پیشرفته و توانایی در تولید علم و فناوری از ویژگی‌های ایران ۱۴۰۴ برشمرده شده است.

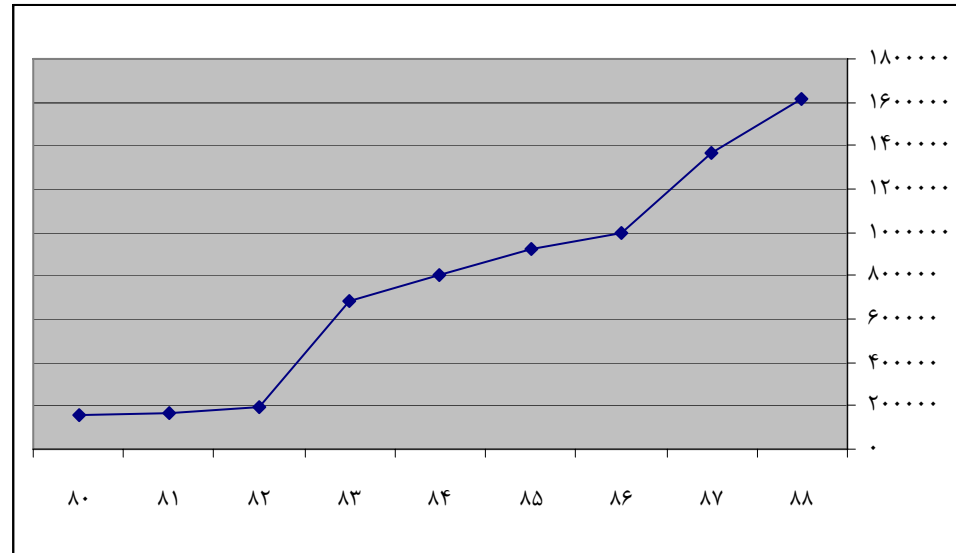
مجموعه حاضر، چکیده مقایسه عملکرد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دولت نهم با چهارسال قبل از آن است.

۱. دانشجویی

مهمترین شاخص کمی در بخش آموزش عالی، وجود تعداد دانشجویان در کشور است. به همین دلیل نیز در کلیه برنامه های توسعه میان مدت این شاخص مورد تاکید قرار گرفته است. تحولات روی داده در جمعیت دانشجویی در سال های اخیر، حاکی از توجه جدی برنامه ریزان و مقامات وزارت علوم به افزایش و گسترش تعداد دانشجویان، در راستای رسیدن به جایگاه مطلوب علمی دارد. به برخی از این تحولات به اختصار اشاره می شود.

نمودار ۱-۱- تعداد پذیرفته شدگان در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی

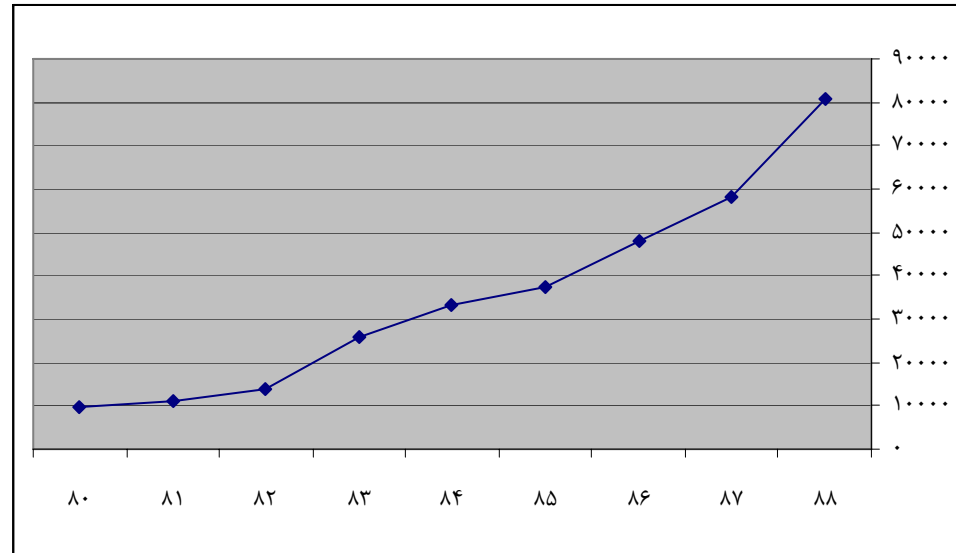
با توجه به نمودار شماره ۱-۱- تعداد پذیرفته شدگان در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی در سال ۸۰ کمتر از ۲۰۰ هزار نفر بود که این تعداد در سال ۸۳ به بیش از ۶۶۵۰۰۰ نفر رسید. از سال ۱۳۸۴ اما با توجه به تاکید و سیاست "حداقل یک صندلی برای هر متقاضی ورود به دانشگاه" در دولت نهم این تعداد به بیش از یک میلیون و سیصد هزار نفر در سال ۱۳۸۷ و به بیش از ۱.۶۰۰.۰۰۰ نفر در سال جاری می رسد. این در حالی است که حدود ۱۲۵۰۰۰۰ نفر در کنکور امسال ثبت نام کرده اند. این عامل نشان دهنده گسترش ظرفیت های دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور به بیش از تعداد متقاضیان ورود به آموزش عالی کشور است. تحت این شرایط، سیاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به سمت جذب و پذیرش دانشجویان خارجی معطوف شده و در این راستا گام های نخستین برداشته شده و امید است در پنج سال آینده بخش اعظمی از این سیاست تحقق یابد.

سال	تعداد
۸۰	۱۶۰۰۰۰
۸۱	۱۷۰۰۰۰
۸۲	۱۹۰۰۰۰
۸۳	۶۸۷۵۰۰
۸۴	۸۰۰۰۰۰
۸۵	۹۲۰۰۰۰
۸۶	۱۰۰۰۰۰۰
۸۷	۱۳۶۴۰۰۰
۸۸	۱۶۱۷۲۷۰

نمودار ۱-۲- تعداد پذیرفته شدگان دوره های تحصیلات تکمیلی: کارشناسی ارشد

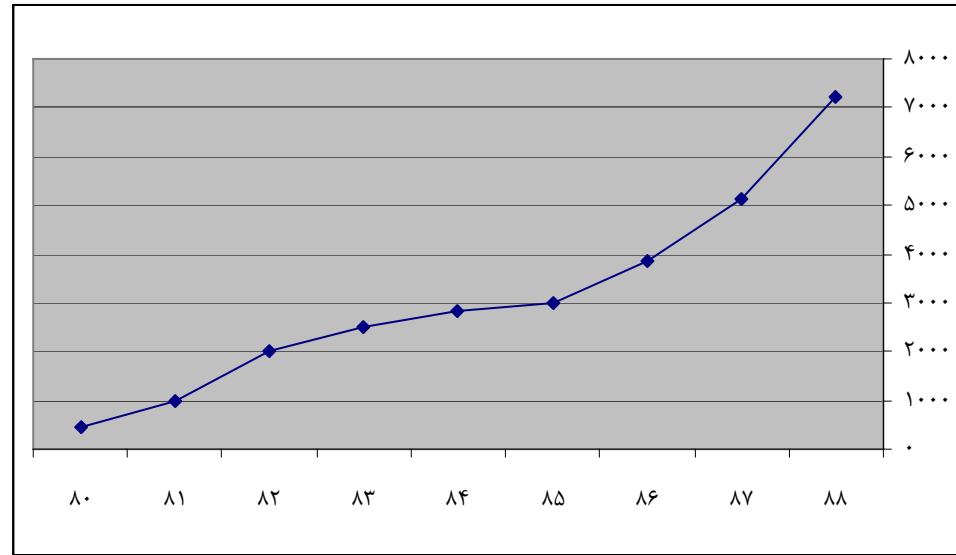
روند گسترش دانشجویان کارشناسی، در حوزه تحصیلات تکمیلی نیز تکرار شده است. این مهم است با توجه به اینکه رشد دانشجویان در این مقاطع، زمینه را برای تولید دانش و فناوری فراهم می کند. بر اساس نمودار تعداد پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ارشد در سال ۸۰ کمتر از ۱۰ هزار نفر بود که در سال ۸۳ به حدود ۲۵۷۹۵ نفر افزایش پیدا کرد. با تلاش ها و برنامه ریزی های صورت گرفته و تامین زیرساخت های لازم، این روند با رشد سه برابری به حدود ۸۱۰۰۰ نفر در سال جاری می رسد.

سال	تعداد
۸۰	۹۵۰۰
۸۱	۱۱۰۰۰
۸۲	۱۴۰۰۰
۸۳	۲۵۷۹۵
۸۴	۳۳۴۰۰
۸۵	۳۷۵۰۰
۸۶	۴۸۰۰۰
۸۷	۵۷۹۵۰
۸۸	۸۱۰۰۰

نمودار ۱-۳- تعداد پذیرفته شدگان دوره های تحصیلات تکمیلی: دکتری

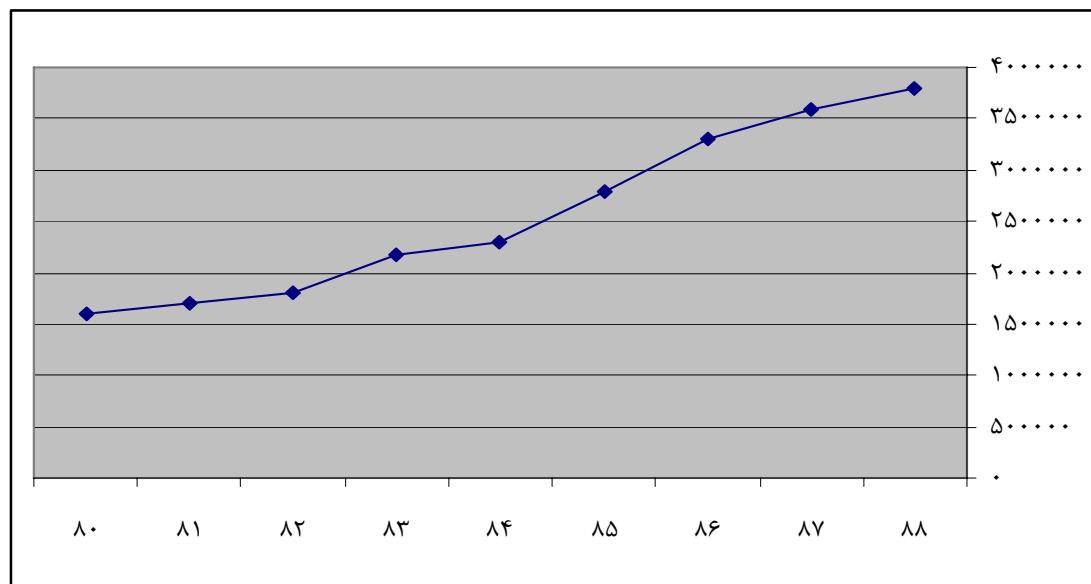
تعداد پذیرفته شدگان دوره دکتری در سال ۸۰ کمتر از ۵۰۰ نفر بود که در سال ۸۳ به حدود ۲۵۰۰ نفر رسید. این روند از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ با رشد قابل توجه بیش از دو و نیم برابری به ۷۲۲۰ در سال جاری می رسد.

سال	تعداد
۸۰	۴۵۰
۸۱	۱۰۰۰
۸۲	۲۰۰۰
۸۳	۲۴۹۰
۸۴	۲۸۵۰
۸۵	۳۰۰۰
۸۶	۳۸۵۰
۸۷	۵۱۱۰
۸۸	۷۲۲۰

نمودار ۱-۴- روند تحول جمعیت دانشجویی

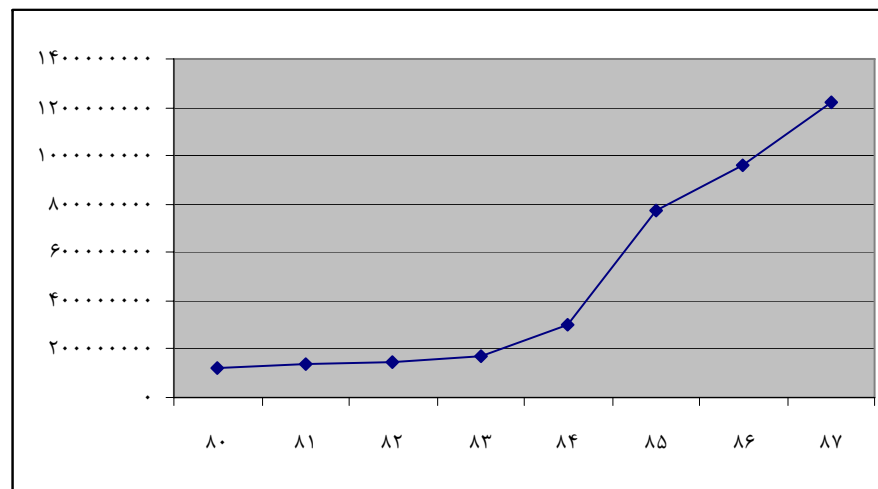
با توجه به نمودار جمعیت دانشجویی کشور در سال ۸۰ کمتر از ۲ میلیون نفر بوده و در سال ۸۳ به بیش از ۲ میلیون و یکصد هزار نفر رسیده و این میزان با رشد بیش از یک و نیم برابر در سال ۸۷ به ۳ میلیون و ۵۱۱ هزار نفر رسیده است.

سال	تعداد
۸۰	۱.۶۰۰.۰۰۰
۸۱	۱.۷۰۰.۰۰۰
۸۲	۱.۸۰۰.۰۰۰
۸۳	۲.۱۶۵.۳۷۰
۸۴	۲.۳۰۰.۰۰۰
۸۵	۲.۸۰۰.۰۰۰
۸۶	۳.۳۰۰.۰۰۰
۸۷	۳.۵۸۱.۷۰۷
۸۸	۳.۸۰۰.۰۰۰

نمودار ۱-۵- اعطای وام به دانشجویان:

نمودار شماره ۱-۵- شرح مبالغ وام اعطا شده به دانشجویان را در طی سال های مختلف نشان می دهد. همانطور که مشاهده می گردد در سال ۸۰ مبلغ ۱۲۰.۶۲۰.۲۳۸.۰۰۰ ریال وام اعطا گردیده که این مبلغ در سال ۸۳ به حدود ۱۶۹.۲۶۳.۸۵۸.۰۰۰ ریال افزایش پیدا کرده است. با تلاش های صورت گرفته در طی سال های ۸۴ تاکنون مبلغ وام های اعطا شده به دانشجویان شتاب قابل توجهی به ۱.۲۱۷.۷۲۵.۰۹۳.۳۷۹ ریال افزایش یافته است.

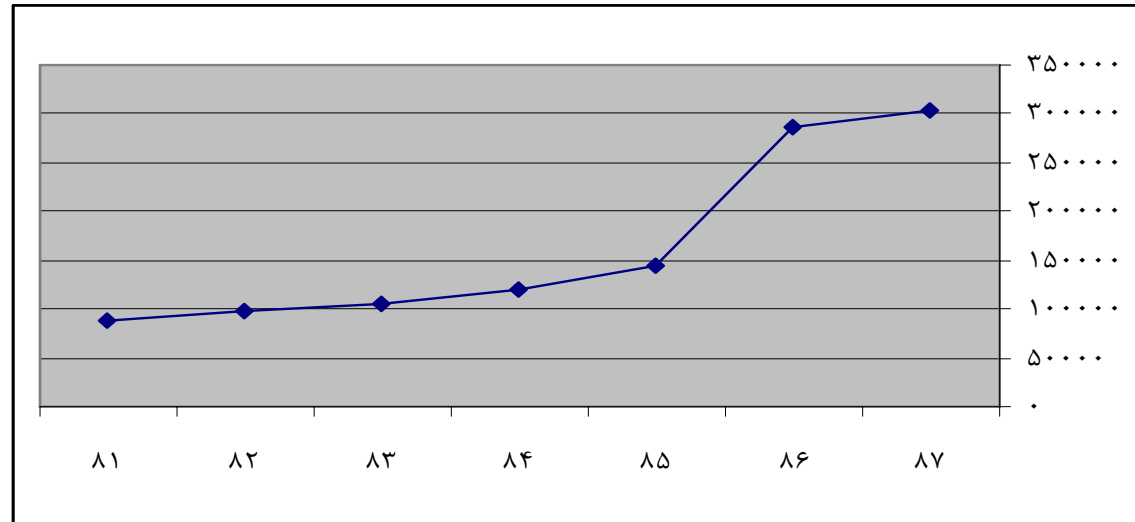
سال	مقدار
۸۰	۱۲۰.۶۲۰.۲۳۸.۰۰۰
۸۱	۱۴۱.۴۹۷.۸۳۹.۰۰۰
۸۲	۱۴۷.۶۴۸.۷۴۷.۰۰۰
۸۳	۱۶۹.۲۶۳.۸۵۸.۰۰۰
۸۴	۳۰۱.۵۸۸.۵۱۶.۰۰۰
۸۵	۷۷۳.۹۹۵.۸۸۹.۷۰۰
۸۶	۹۶۳.۴۶۸.۶۱۴.۰۰۵
۸۷	۱.۲۱۷.۷۲۵.۰۹۳.۳۷۹

روند گسترش فعالیت های ورزشی و توسعه اماکن ورزشی

روند گسترش فعالیت های ورزشی دانشجویی و نیز توسعه اماکن ورزشی در نمودارهای ذیل به تفکیک قابل مشاهده است.

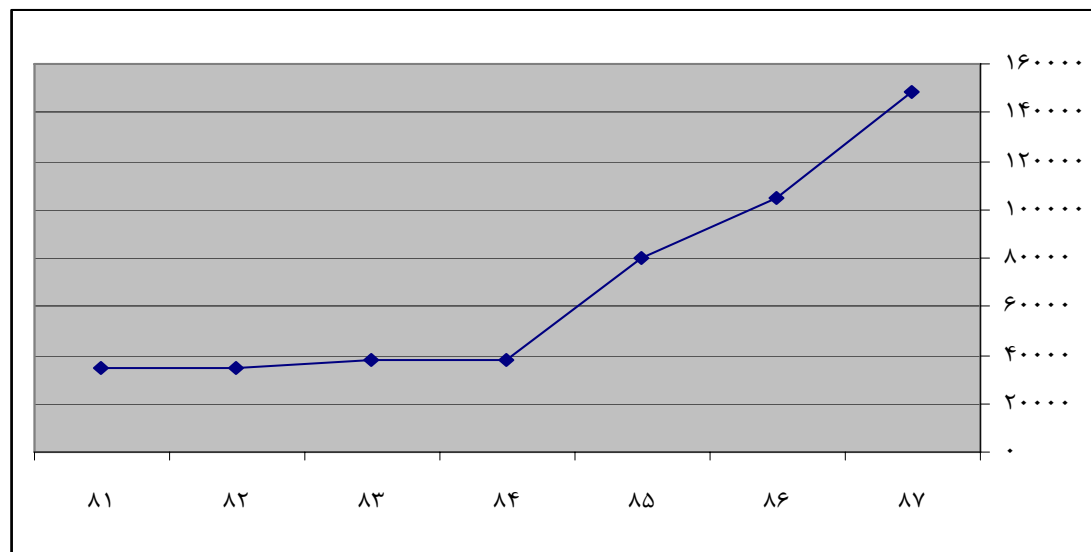
شاخص های مربوط به دانشجویان تحت پوشش فعالیتهای ورزشی درون دانشگاهی، طی سال های ۸۱ تا سال ۸۳ به ترتیب ۸۹۱۶۰ و ۱۰۴۹۶۰ نفر بوده است. این شاخص نیز همانند شاخص های قبلی رشد سه برابری را تجربه کرده و در سال ۱۳۸۷ از ۳۰۳ هزار نفر دانشجویی تحت پوشش گذشته است. این موضوع در مورد افزایش متراژ فضاهای ورزشی نیز مصداق دارد.

نمودار ۱-۶- دانشجویان تحت پوشش برنامه و فعالیت های ورزشی درون دانشگاهی

سال	تعداد
۸۱	۸۹۱۶۰
۸۲	۹۸۰۷۶
۸۳	۱۰۴۹۶۰
۸۴	۱۱۹۶۸۲
۸۵	۱۴۵۰۵۵
۸۶	۲۸۷۵۴۲
۸۷	۳۰۳۹۴۳

نمودار ۱-۷- مترانشناهای ورزشی اصدائی و تبخیر شده (مترمربع)

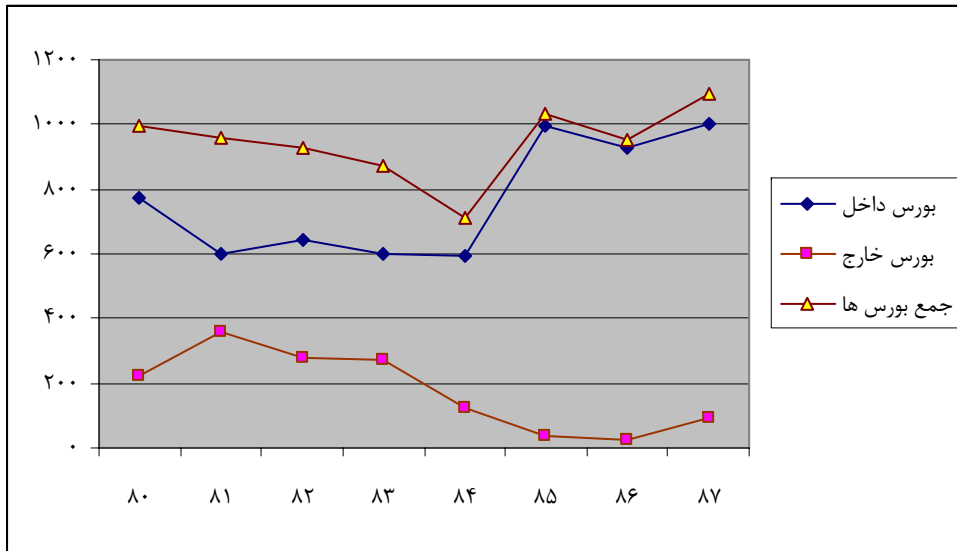
سال	تعداد
۸۱	۳۴۶۰۰
۸۲	۳۴۹۰۰
۸۳	۳۷۹۰۰
۸۴	۳۸۰۵۰
۸۵	۷۹۶۶۰
۸۶	۱۰۴۸۱۰
۸۷	۱۴۸۷۰۰

نمودار ۱-۸- اعطای بورس های داخل و خارج از کشور

نمودار ذیل روند بورس های اعطائی از سال ۸۰ تا ۸۷ را نشان می دهد و حاکی از افزایش قابل توجه بورس های اعطائی داخل و کاهش تعداد بورس های خارج می باشد. از سال ۸۵ به بعد با دستورالعمل جدید برای بیش از ۱۵۰۰ نفر پرونده تشکیل شده که پس از انجام مصاحبه و ارزیابی ها در سال های فوق الذکر مطابق جدول اعزام گردیده اند که این روند مبین سیاستگذاری جدید مبنی بر حمایت از تحصیلات تکمیلی داخل کشور و اعزام دانشجو به خارج از کشور در رشته های اولویت دار می باشد.

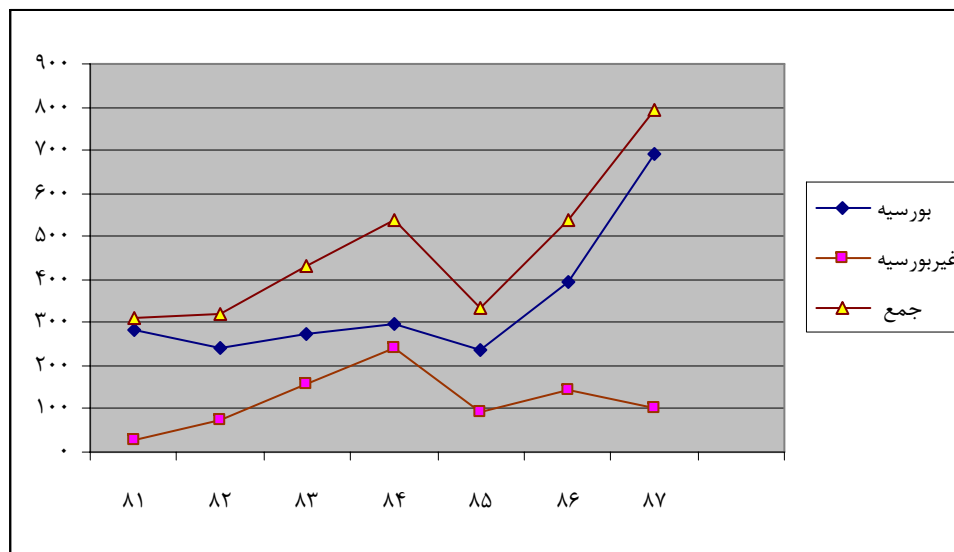
سال	بورس داخل	بورس خارج	جمع بورس ها
۸۰	۷۷۲	۲۲۵	۹۹۷
۸۱	۶۰۱	۳۶۰	۹۶۱
۸۲	۶۴۴	۲۸۱	۹۲۵
۸۳	۶۰۰	۲۷۰	۸۷۰

۷۱۳	۱۲۲	۵۹۱	۸۴
۱۰۳۰	۳۷	۹۹۳	۸۵
۹۵۳	۲۶	۹۲۷	۸۶
۱۰۹۲	۹۲	۱۰۰۰	۸۷

نمودار ۱-۹- روند پذیرش دانشجویان غیر ایرانی

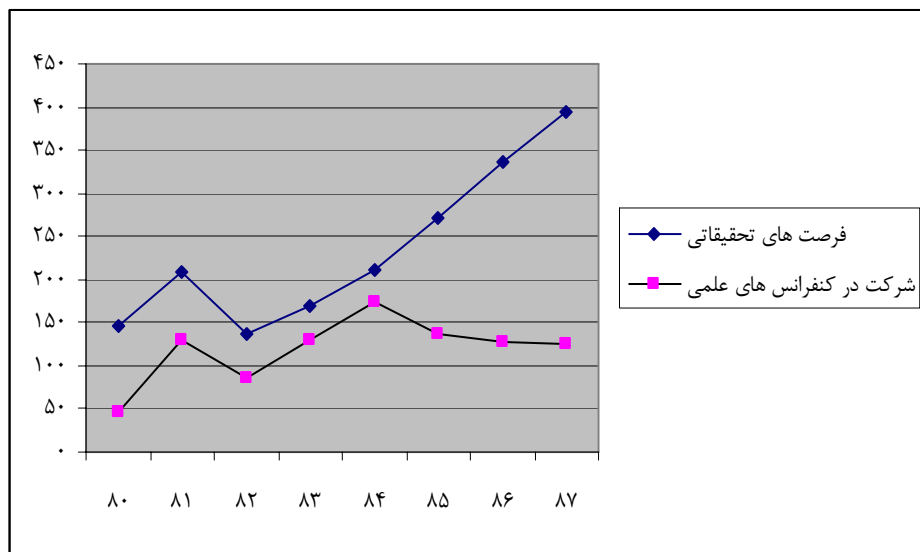
گسترش پذیرش دانشجویان غیر ایرانی و مبادلات علمی - فرهنگی با کشورهای مختلف با اولویت کشورهای منطقه و جهان اسلام جهت ادامه تحصیل در دانشگاه های ایران از دیگر برنامه های وزارت علوم است. در حال حاضر حدود ۳۰۰۰ دانشجوی غیر ایرانی مشغول به تحصیل می باشند و از این تعداد ۱۸۶۲ دانشجو بصورت بورسیه از ۷۸ کشور جهان در مقاطع مختلف تحصیلی در ۷۰ دانشگاه و موسسه آموزش عالی کشور در حال تحصیل می باشند.

سال	بورسیه	غیربورسیه	جمع
۸۱	۲۸۳	۳۰	۳۱۳
۸۲	۲۴۳	۷۶	۳۱۹
۸۳	۲۷۳	۱۵۹	۴۳۲
۸۴	۲۹۹	۲۳۹	۵۳۸
۸۵	۲۳۷	۹۵	۳۳۲
۸۶	۳۹۵	۱۴۴	۵۳۹
۸۷	۶۸۹	۱۰۲	۷۹۱

نمودار ۹-۱- حمایت از دوره های تحصیلات تکمیلی داخل از طریق اعطای فرصت های تحقیقاتی

روند حمایت از دوره های تحصیلات تکمیلی داخل از طریق اعطای فرصت های تحقیقاتی کوتاه مدت خارج از کشور و ارائه تسهیلات جهت شرکت در کنفرانس های علمی برای دانشجویان دوره های دکترای داخل در جداول زیر قابل مشاهده است.

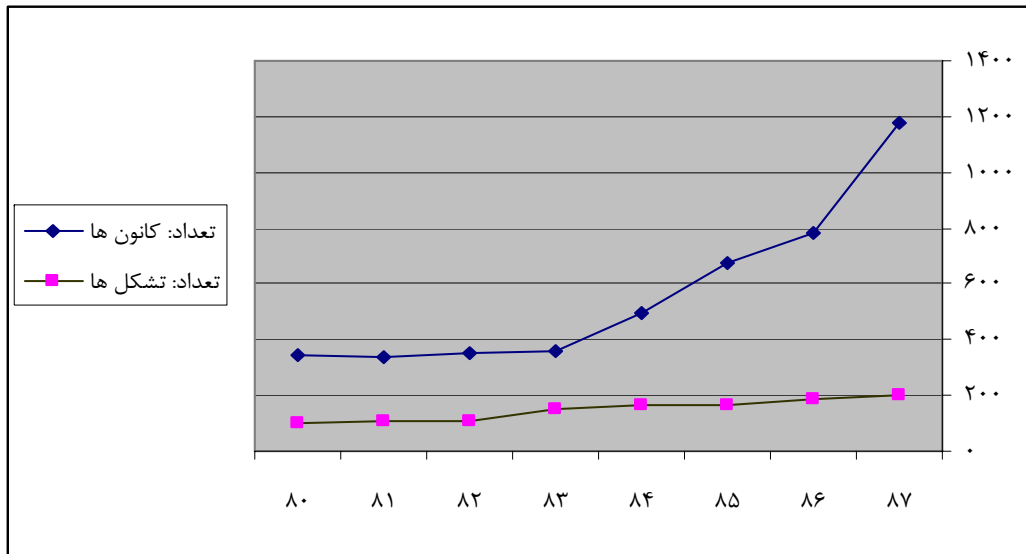
سال	فرصت های تحقیقاتی	شرکت در کنفرانس های علمی
۸۰	۱۴۶	۴۷
۸۱	۲۰۸	۱۳۰
۸۲	۱۳۷	۸۵
۸۳	۱۷۰	۱۳۱
۸۴	۲۱۱	۱۷۴
۸۵	۲۷۲	۱۳۷
۸۶	۳۳۷	۱۲۷
۸۷	۳۹۵	۱۲۵

۲. فرهنگی

اهمیت فرهنگ و نقش آن در توسعه همه جانبه بر کسی پوشیده نیست. از اینرو، در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای تاکیدات معمار کبیر انقلاب اسلامی و منویات رهبر فرزانه انقلاب، توجه ویژه‌ای به فعالیت های فرهنگی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی صورت گرفت. بویژه در دولت نهم، این بخش، مورد اهتمام جدی سیاست‌گذاران و برنامه ریزان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده است که بخشی از این تلاش ها در نمودارهای ذیل ترسیم شده است.

نمودار ۱-۲- مقایسه شاخص عملکرد فعالیت های فرهنگی دانشگاهی: کانون ها و تشکل ها

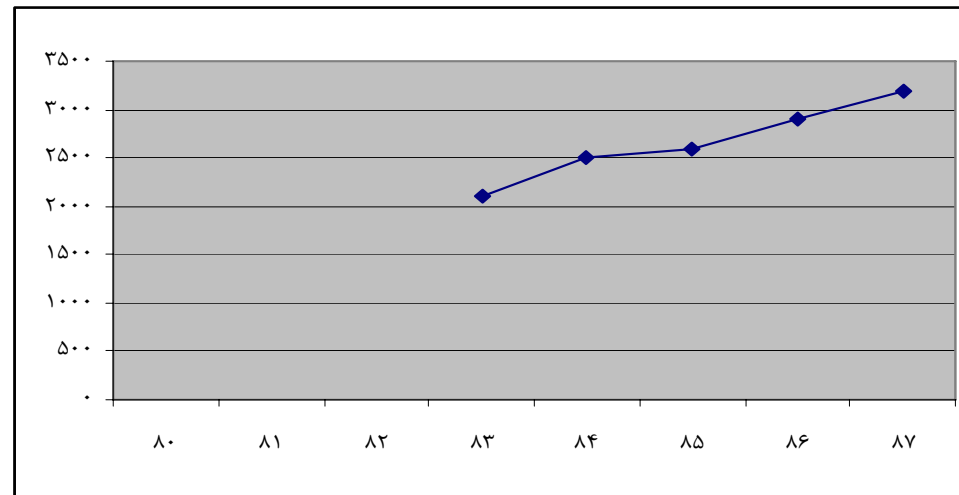
با توجه به نمودار شماره ۱-۲- تعداد کانون های فرهنگی - هنری و تشکل های اسلامی طی سال های ۸۰ تا ۸۳ به ترتیب از ۳۴۶ و ۱۰۰ مورد به ۳۶۲ و ۱۵۲ مورد رسیده است. در سال ۸۷ تعداد این کانون ها و تشکل ها با رشدی افزایش یافته است.

سال	تعداد: کانون ها	تعداد: تشکل ها
۸۰	۳۴۶	۱۰۰
۸۱	۳۳۵	۱۰۵
۸۲	۳۴۹	۱۱۱
۸۳	۳۶۲	۱۵۲
۸۴	۴۹۵	۱۶۲
۸۵	۶۷۸	۱۶۲
۸۶	۷۸۰	۱۸۵
۸۷	۱۱۸۱	۲۰۰

نمودار ۲-۲- مقایسه شاخص عملکرد فعالیت های فرهنگی جمعیت دانشجویی: نشریه ها

براساس نمودار شماره ۲-۲- اطلاعاتی از تعداد نشریات دانشجویی تا سال ۸۲ موجود نمی باشد. تعداد ۲۱۰۰ نشریه دانشجویی ثبت شده در سال ۸۳ با افزایش یک و نیم برابری به ۳۲۰۰ نشریه در سال ۸۷ رسیده است.

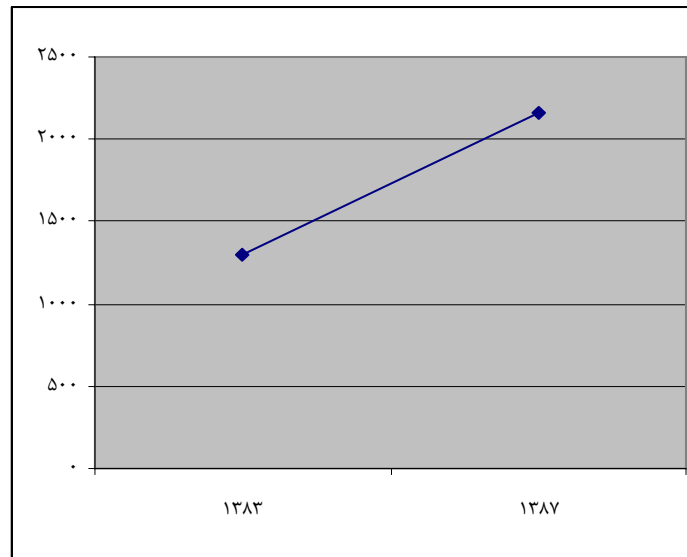

سال	تعداد: نشریات
۸۰	
۸۱	
۸۲	
۸۳	۲۱۰۰
۸۴	۲۵۰۰
۸۵	۲۶۰۰
۸۶	۲۹۰۰
۸۷	۳۲۰۰

۳. آموزش

نمودار ۳-۱- روند تحول در تعداد واحدهای آموزش عالی:

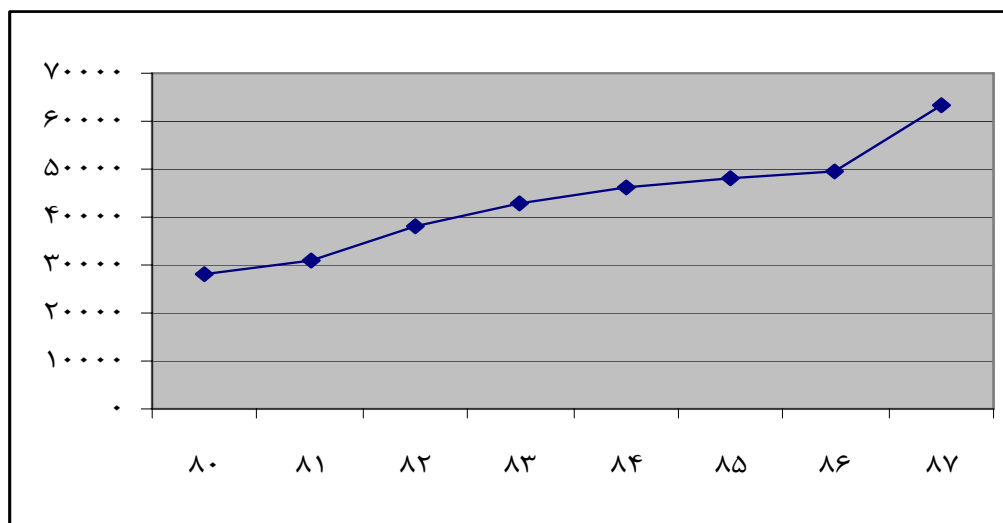
تعداد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در نمودار زیر قابل مشاهده است. تعداد واحدهای آموزش عالی هم اکنون ۲۱۵۸ مرکز می باشد، در صورتیکه تعداد آنها در سال ۸۳ بالغ بر ۱۳۰۰ مرکز بوده است.

سال	۱۳۸۳	۱۳۸۷
تعداد کل مراکز	۱۳۰۰	۲۱۵۸

نمودار ۳-۲- تعداد اعضای هیات علمی تمام وقت دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی

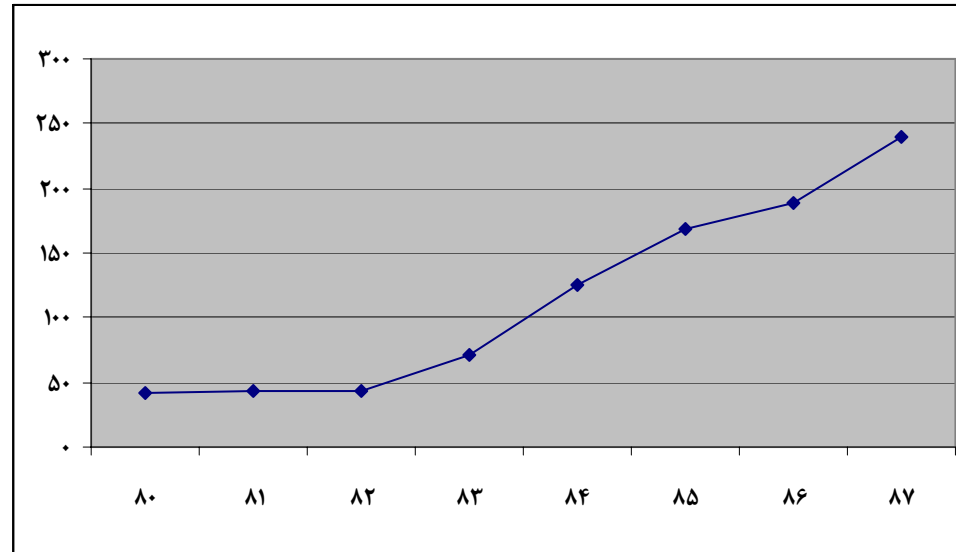
با توجه به نمودار تعداد اعضای هیات علمی تمام وقت در نظام آموزش عالی کشور، در سال ۸۰ حدود ۲۸۰۰۰ نفر بود که این رقم در سال ۸۳ به بیش از ۴۲۰۰۰ نفر رسید. این تعداد در فاصله سال های ۸۴ تا ۸۷ با رشدی قابل توجه با بیش از یک و نیم برابرافزایش به بیش از ۶۳۰۰۰ نفر عضو هیات علمی رسیده است که در حال حاضر مشغول تدریس و انجام فعالیت های علمی - پژوهشی در مراکز آموزش عالی کشور هستند.

سال	تعداد
۸۰	۲۸۰۰۰
۸۱	۳۱۰۰۰
۸۲	۳۸۰۰۰
۸۳	۴۲۶۲۵
۸۴	۴۶۰۰۰
۸۵	۴۸۰۰۰
۸۶	۴۹۵۰۰
۸۷	۶۳۲۸۹

نمودار ۳-۳- روند تاسیس مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی

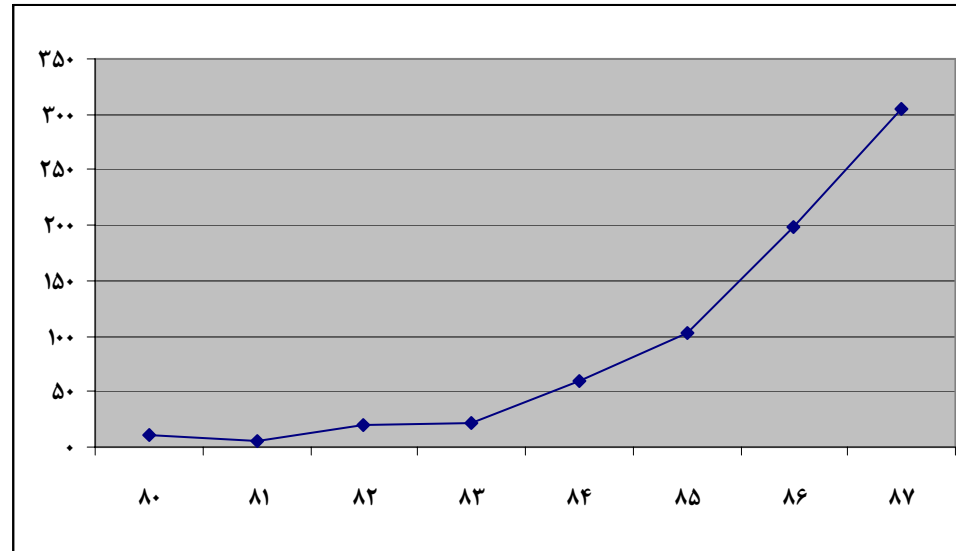
تعداد مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی در سال ۸۰ برابر با ۴۲ واحد بوده که در سال ۸۳ به ۷۱ واحد افزایش یافته است. با توجه به حمایت های صورت گرفته در دولت نهم این تعداد بالغ بر ۲۴۰ واحد گردیده است که نشان از عزم دولت برای گسترش آموزش عالی دارد.

سال	تعداد
۸۰	۴۲
۸۱	۴۴
۸۲	۴۴
۸۳	۷۱
۸۴	۱۲۶
۸۵	۱۶۸
۸۶	۱۸۹
۸۷	۲۴۰

نمودار ۳-۴- روند نظارت و ارزیابی دانشگاه و موسسات آموزش عالی

از برنامه های وزارت علوم جهت توسعه کیفی در کنار توسعه کمی، می توان به نظارت بر واحدهای دارای مجوز و ارزیابی آنها اشاره کرد. در جدول زیر تعداد واحدهایی که مورد بازدید، نظارت و ارزیابی در طی سال های مختلف قرار گرفته اند، قابل مشاهده هستند.

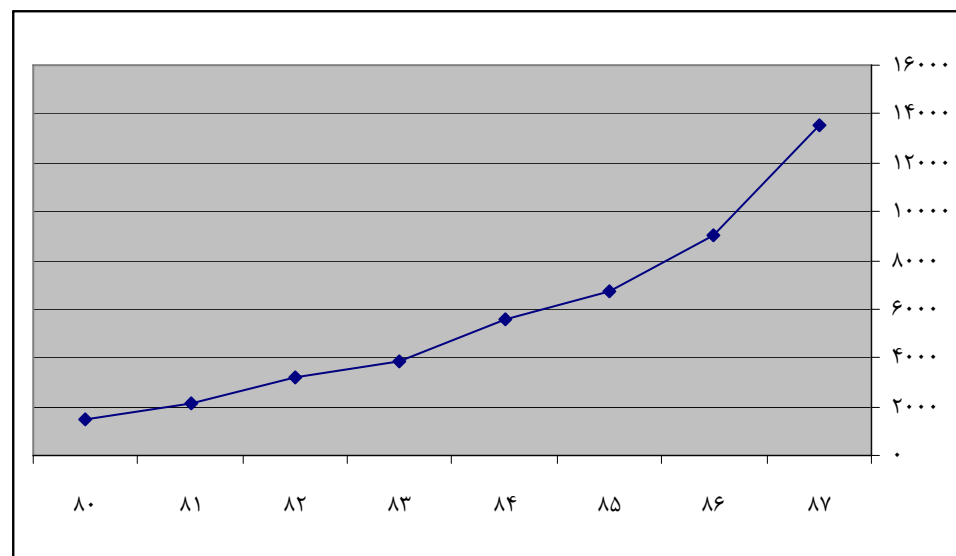

تعداد	سال
۱۱	۸۰
۶	۸۱
۲۰	۸۲
۲۱	۸۳
۶۰	۸۴
۱۰۲	۸۵
۱۹۸	۸۶
۳۰۵	۸۷

۴. پژوهشی

کشورهایی که اقتدار ملی را در گرو اقتدار علمی می بینند، بی شک در برنامه ریزی های استراتژیک و سیاستگذاری های علمی خود، پژوهش را اولین اولویت خود قرار داده اند. از این رو، تدوین نظام پژوهشی خلاق و نوآور در کشور یکی از ضروری ترین اقداماتی بود که در راستای توسعه دانایی محور در دولت نهم مورد توجه قرار گرفت. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در حوزه فعالیت های پژوهشی در راستای معماری سیستم نوین پژوهشی کشور و با توجه به ماموریت های واگذار شده در قانون، برنامه های کوتاه مدت و بلند مدتی را تعریف و اجرا کرده است که این تحولات در بخش پژوهشی در نمودارهای ذیل نمایان شده است.

نمودار ۴-۱- سیر تحول در تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر ISI

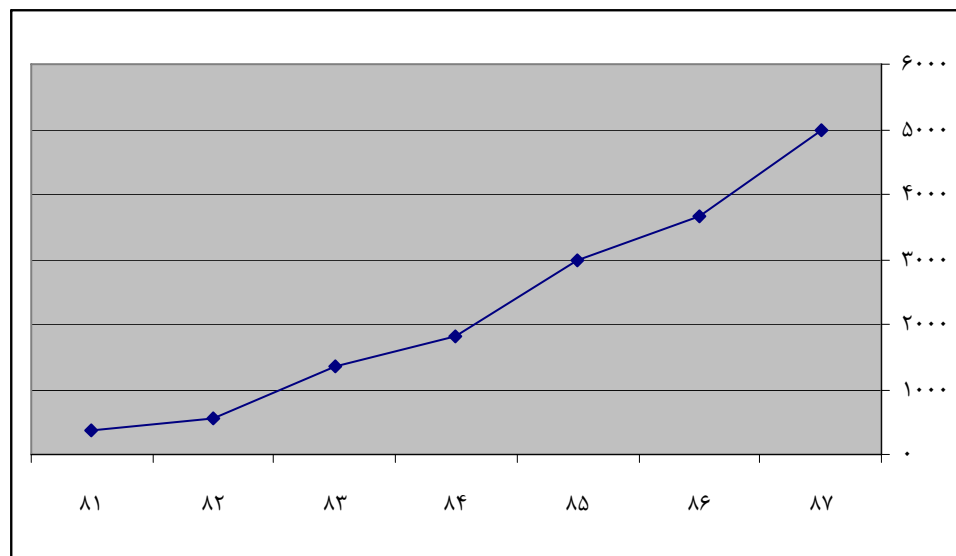

سال	تعداد
۸۰	۱۵۰۰
۸۱	۲۱۰۰
۸۲	۳۲۰۰
۸۳	۳۸۵۵
۸۴	۵۵۸۲
۸۵	۶۷۵۰
۸۶	۹۰۶۱
۸۷	۱۳۵۶۵

(این آمارها بر پایه سالهای میلادی از ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ استخراج شده است)

مستندات علمی یکی از شاخص‌های کلیدی در مباحث مربوط به تولید علم جهانی است. با توجه به نمودار شماره ۴-۱- تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر بین‌المللی رشد قابل ملاحظه‌ای را طی سال‌های اخیر داشته است. همچنانکه نمودار نشان می‌دهد روند رشد تولید علم از سال ۱۳۸۴ شتاب زیادی به خود گرفته بطوریکه در سال ۱۳۸۷ تعداد مستندات علمی به حدود ۱۳۶۰۰ مقاله رسید. این شتاب در تولید علم، ایران را از لحاظ شیب رشد مستندات علمی در رتبه اول جهان قرار داده و نیز مقام علمی ایران در زمینه تولیدات علمی را به مقام ۲۴ دنیا ارتقا داده است. براساس برآورد علمی که از پنج ماه اول سال ۲۰۰۹ میلادی استخراج شده، پیش‌بینی می‌شود که تا پایان سال ۸۸ تولیدات علمی به بیش از ۱۹.۰۰۰ مستند علمی افزایش یابد. علاوه بر این، از افتخارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دولت نهم راه اندازی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ISC است و بر اساس تفاهمنامه منعقد شده با Scopus و Elsevier تمام تولیدات علمی - پژوهشی داخلی کشور در این پایگاه نیز منعکس شده و جایگاه جهانی کشور را در تولیدات علمی با جهش مواجه خواهد ساخت.

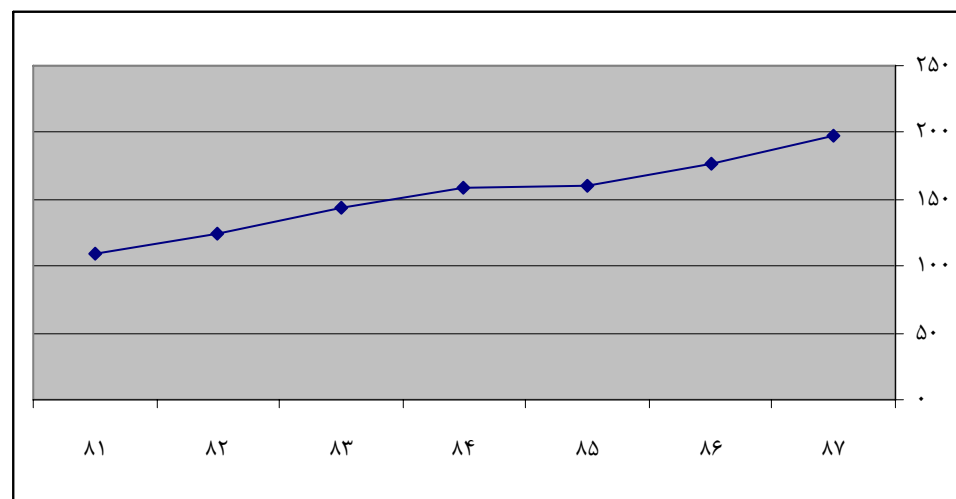
نمودار ۴-۲- مبلغ قرارداد های پژوهشی (میلیارد ریال) دانشگاه های دولتی با صنعت

سال	مقدار
۸۱	۳۶۱
۸۲	۵۵۴
۸۳	۱۳۶۴
۸۴	۱۸۲۸
۸۵	۲۹۸۸
۸۶	۳۶۷۴
۸۷	۵۰۰۰

با توجه به نمودار فوق، اطلاعات دقیقی از مبلغ قراردادهای پژوهشی قبل از سال ۸۱ در دست نیست. با این حال، بررسی قراردادهای منعقد شده در سالهای اخیر با افزایش قابل توجهی مواجه شده است. برای نمونه، نمودار بالا نشان می دهد که میزان قراردادهای پژوهشی دانشگاه ها و موسسات پژوهشی در سال ۸۳ بیشتر از ۱۳۰۰ میلیارد ریال بوده است در حالیکه با اتخاذ سیاستهای موثر توسط دولت نهم از جمله اختصاص حداقل یک درصد از درآمدهای اختصاصی دستگاههای اجرایی، شرکتها و بانک ها به حوزه پژوهش این روند شتاب گرفته و به حدود ۵۰۰۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۷ رسیده است.

نمودار ۳-۴- تعداد انجمن های علمی کشور

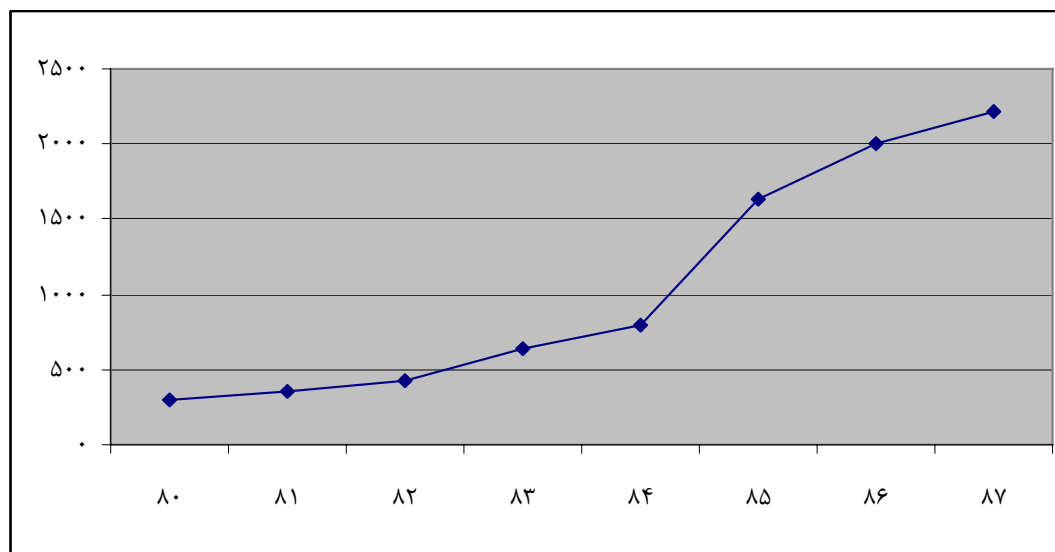
سال	تعداد
۸۱	۱۰۹
۸۲	۱۲۴
۸۳	۱۴۴
۸۴	۱۵۹
۸۵	۱۶۰
۸۶	۱۷۷
۸۷	۱۹۷

انجمن های علمی مجموعه ای از افراد متخصص عمدتاً دانشگاهی در یک رشته علمی هستند که داوطلبانه دور هم جمع شده تا از طریق تعامل آزاد، خردمندانه و بدور از واسطه، زمینه لازم را برای پیشبرد علم و ترویج اصول و قواعد علمی در آن رشته علمی را فراهم کنند. این انجمن های علمی از نظر سازمانی و تشکیلاتی مستقل بوده و وابسته به دولت نیستند و بر اساس اساسنامه و بوسیله مدیران منتخب اعضای خود اداره می شوند.

با توجه به نمودار فوق، تعداد انجمن ها از ۱۰۹ انجمن در سال ۸۱ به ۱۴۴ انجمن در سال ۸۳ رسیده است. با تداوم این روند، تعداد این انجمنها طی سال های اخیر نیز با رشد زیادی مواجه شده و تعداد آنها در سال ۸۷ به ۱۹۷ انجمن افزایش یافته است.

همچنین تعداد انجمن های علمی - دانشجویی از ۳۰۰ مورد در سال ۸۰ به ۶۴۰ انجمن در سال ۸۳ رسیده و در دولت نهم با تاکید بر وارد کردن دانشجویان به فعالیت های علمی تعداد این انجمن ها با افزایشی بیش از سه برابری به ۲۲۱۴ انجمن افزایش یافته است.

نمودار ۴-۴- تعداد انجمن های علمی - دانشجویی کشور

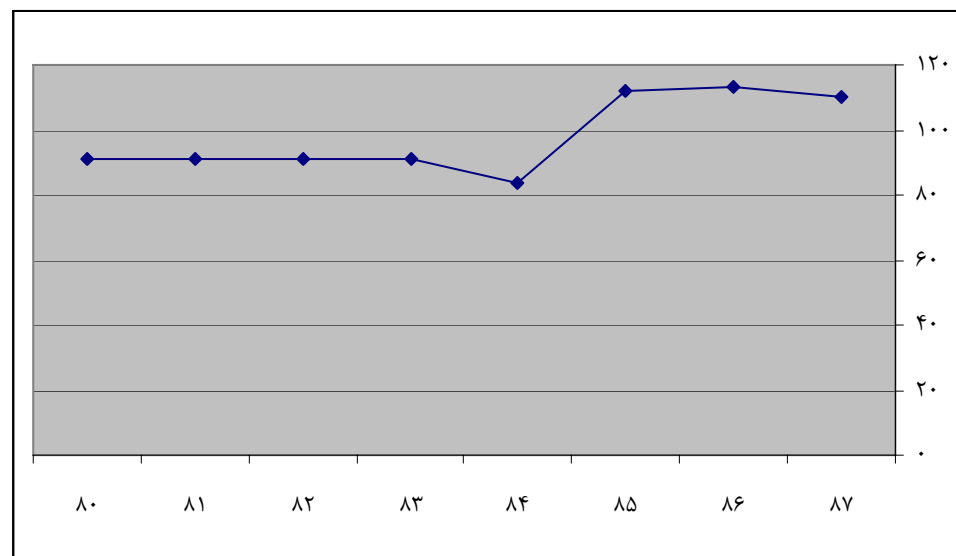

سال	تعداد: انجمن ها
۸۰	۳۰۰
۸۱	۳۶۰
۸۲	۴۲۰
۸۳	۶۴۰
۸۴	۸۰۰
۸۵	۱۶۴۰
۸۶	۲۰۰۰
۸۷	۲۲۱۴

نمودار ۴-۵- تعداد قطب‌های علمی کشور

قطب‌های علمی یکی از نهادهای ایجاد شده پس از پیروزی انقلاب اسلامی است این نهاد از گروهی از اعضای هیات علمی یک دانشگاه و مراکز پژوهشی با توان علمی بالا تشکیل شده که با برتری نسبی در یک زمینه علمی - تخصصی در علوم کاربردی یا بنیادی، برای دستیابی به کیفیت برتر علمی در سطح منطقه، ملی و بین‌المللی و در جهت پاسخگویی به نیازهای اساسی کشور تلاش می‌کنند. حرکت در مرزهای دانش و فناوری و پرهیز از موازی کاری و همکاری‌های فرادانشگاهی از اهداف ایجاد قطب‌های علمی بوده است.

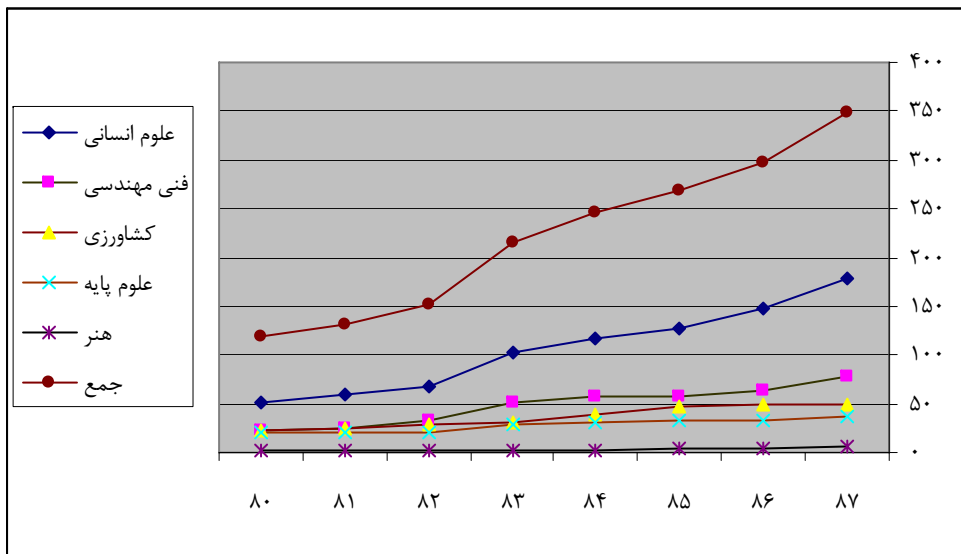
همانطور که در نمودار مشاهده می‌گردد تعداد قطب‌های علمی کشور با نوساناتی مواجه بوده که این امر ناشی از نظارت مداوم بر آنهاست بطوریکه مجوز قطب‌های علمی غیرفعال طبق شرایط و ضوابط خاص خود لغو می‌گردد. با این حال تعداد قطب‌های علمی کشور از ۹۱ مورد در سال ۸۰ تا سال ۸۳ ثابت باقیمانده و از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۷ تعداد این قطب‌های علمی به ۱۱۰ قطب افزایش پیدا کرده است.

سال	تعداد
۸۰	۹۱
۸۱	۹۱
۸۲	۹۱
۸۳	۹۱
۸۴	۸۴
۸۵	۱۱۲
۸۶	۱۱۳
۸۷	۱۱۰

نمودار ۴-۶- نشریات علمی-پژوهشی کشور

با توجه به نمودار ذیل تعداد نشریات علمی- پژوهشی کشور طی سال های اخیر از رشد خوبی بهره مند بوده است. تعداد نشریات علمی- پژوهشی کشور از ۱۱۹ مورد در سال ۸۰ به ۲۱۶ مورد در سال ۸۳ رسیده و طی یک رشد بیش از یک و نیم برابری در سال ۸۷ به ۳۵۰ نشریه رسیده است. در نمودار زیر وضعیت نشریات معتبر کشور به تفکیک گروه در سال های مختلف قابل مشاهده است.

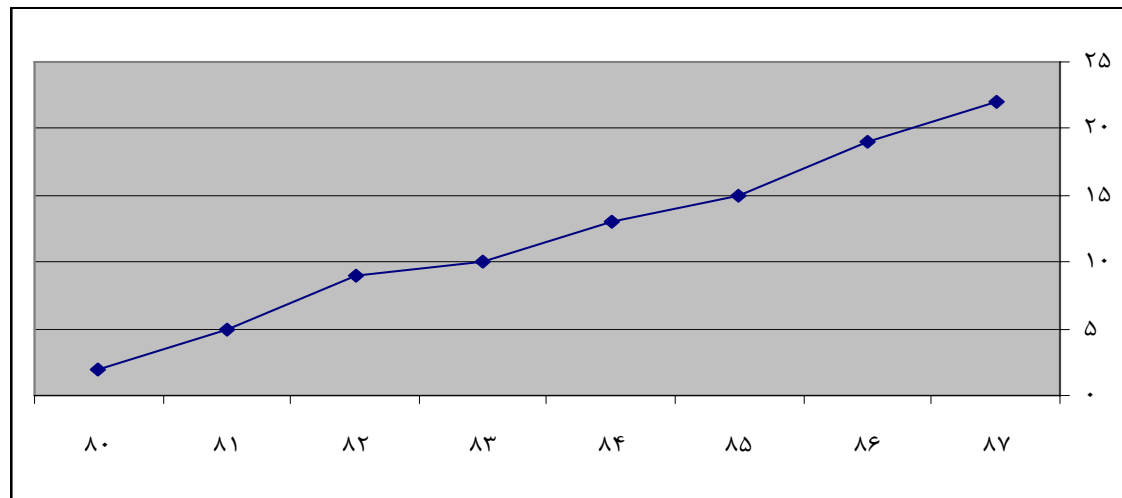

سال	علوم انسانی	فنی مهندسی	کشاورزی	علوم پایه	هنر	جمع
۸۰	۵۲	۲۲	۲۳	۲۰	۲	۱۱۹
۸۱	۶۰	۲۴	۲۵	۲۰	۳	۱۳۲
۸۲	۶۷	۳۲	۲۸	۲۱	۳	۱۵۱
۸۳	۱۰۳	۵۱	۳۱	۲۸	۳	۲۱۶
۸۴	۱۱۷	۵۷	۳۹	۳۱	۳	۲۴۷
۸۵	۱۲۷	۵۷	۴۸	۳۲	۴	۲۶۸
۸۶	۱۴۸	۶۴	۴۹	۳۳	۴	۲۹۸
۸۷	۱۷۸	۷۸	۴۹	۳۷	۶	۳۴۸

۵. فناوری

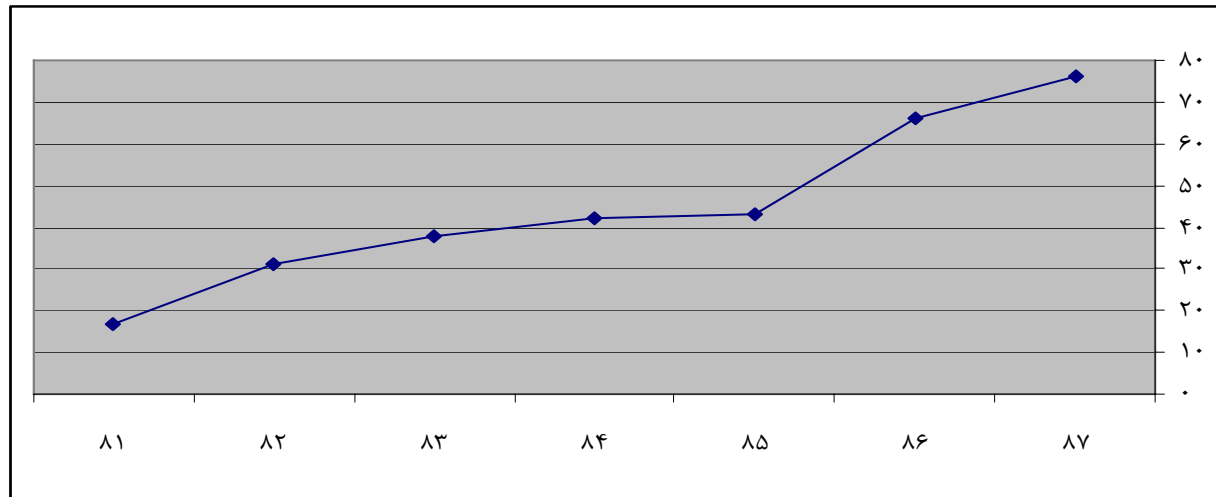
معاونت فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای انجام مأموریت ها و نیل به اهداف پیش بینی شده از طریق ایجاد و توسعه زیرساخت های لازم به منظور حمایت از دستاوردهای کارآفرینان جوان، تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی- فناوری، تقویت جایگاه بخش خصوصی در تولید محصولات و خدمات فناوری قابل عرضه به بازارهای ملی و بین المللی و کمک به تسریع فرایند علمی شکل گرفت. از اینرو، برای تکمیل چرخه نوآوری در کشور، توسعه نهادسازی در قالب پارکها و مراکز رشد علم و فناوری مورد توجه قرار گرفت. اولین اقدامات در این راستا به سال ۱۳۷۶ با صدور مجوز و احداث شهرک علمی-تحقیقاتی اصفهان بر می گردد در ۸ ساله بعد از آن، تعداد پارک های علم و فناوری کشور به ۱۱ پارک، مراکز رشد علم و فناوری به ۳۶ مرکز، واحدهای فناور مستقر در پارکها به ۵۶۳ واحد و تعداد دانشگران شاغل به ۲۷۱۷ نفر در سال ۱۳۸۳ افزایش پیدا کرد. این روند با اقدامات چشمگیر دولت نهم و با شعار «هر استان حداقل یک پارک علم و فناوری یا مرکز رشد» به ۲۳ پارک علم و فناوری، ۷۶ مرکز رشد فناوری، ۱۵۸۸ واحد فناوری و ۱۱۴۵۱ دانشگر شاغل منجر شده است. تحولات روی داده در این عرصه در نمودارهای ذیل قابل مشاهده است.

نمودار ۵-۱- تعداد پارک های علم و فناوری کشور

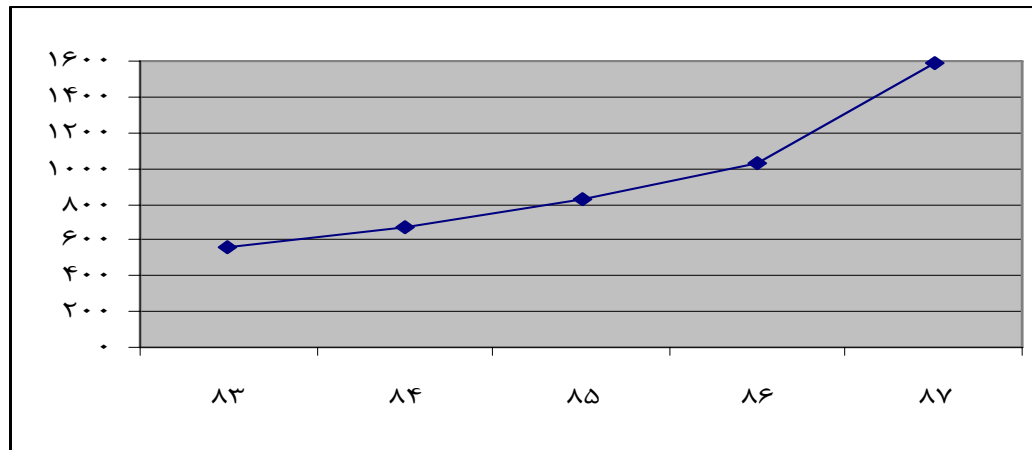
سال	تعداد
۸۰	۲
۸۱	۵
۸۲	۹
۸۳	۱۱
۸۴	۱۳
۸۵	۱۵
۸۶	۱۹
۸۷	۲۳

نمودار ۵-۲- تعداد مراکز رشد علم و فناوری کشور

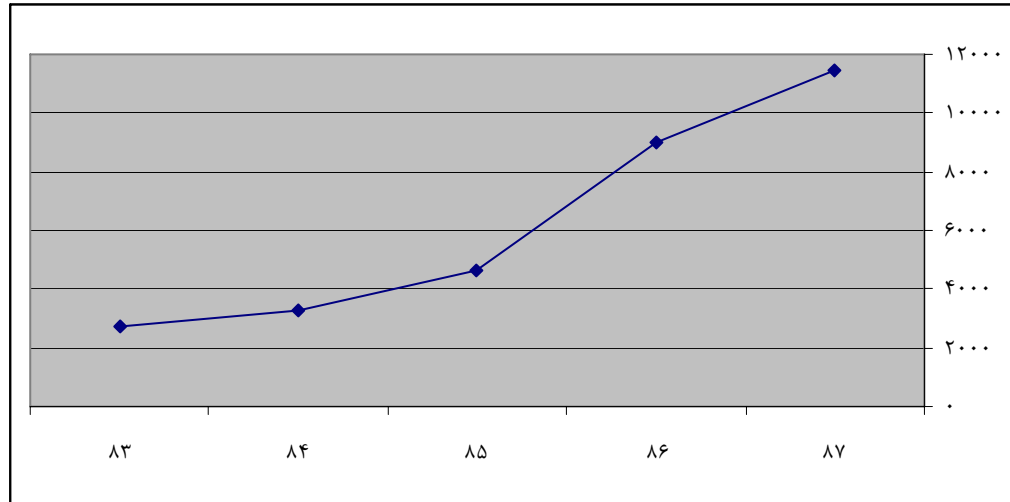
سال	تعداد
۸۱	۱۷
۸۲	۳۱
۸۳	۳۶
۸۴	۴۲
۸۵	۴۳
۸۶	۶۶
۸۷	۷۶

نمودار ۵-۳- تعداد واحدهای فناور مستقر

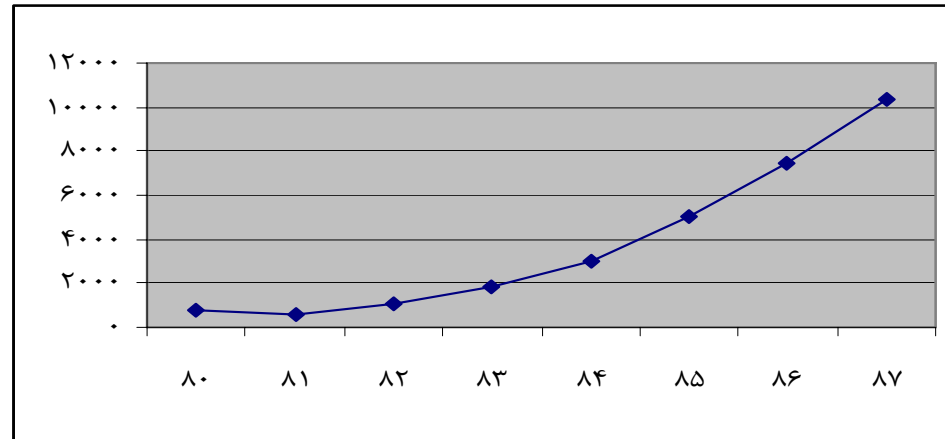
سال	تعداد
۸۳	۵۷۵
۸۴	۶۷۴
۸۵	۸۲۴
۸۶	۱۰۲۹
۸۷	۱۵۸۸

نمودار ۵-۴- تعداد دانشگران تمام وقت شاغل در واحدهای فناوری مستقر

سال	تعداد
۸۳	۲۷۱۷
۸۴	۳۲۹۲
۸۵	۴۶۰۸
۸۶	۸۹۹۱
۸۷	۱۱۴۵۱

نمودار ۵-۵- تعداد اختراعات ثبت شده

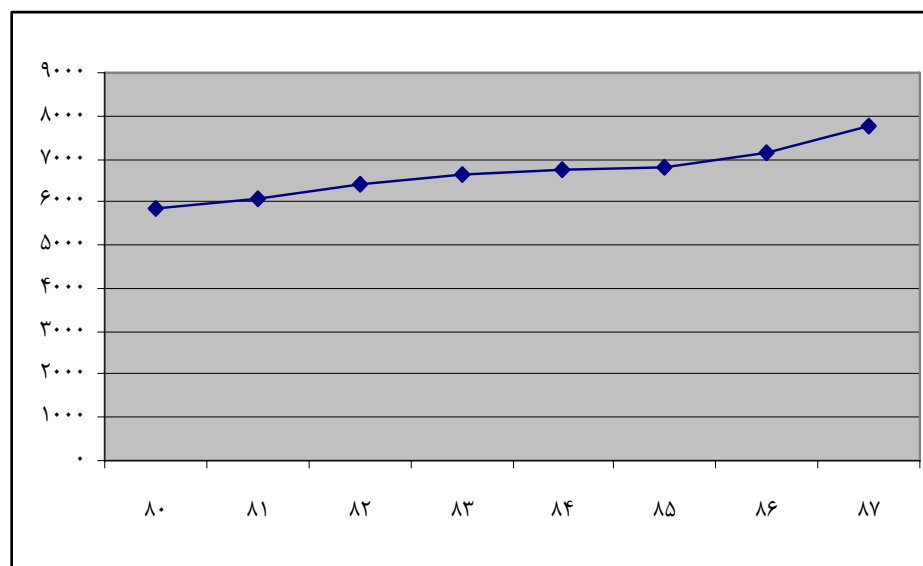

سال	تعداد
۸۰	۸۱۱
۸۱	۵۸۱
۸۲	۱۰۴۶
۸۳	۱۸۸۴
۸۴	۳۰۳۴
۸۵	۵۰۶۷
۸۶	۷۴۵۱
۸۷	۱۰۳۴۷

همانطور که در نمودار فوق قابل مشاهده است، روند تعداد اختراعات ثبت شده طی سال های ۸۰ تا ۸۴ از رشد متوسطی برخوردار بوده و تعداد اختراعات ثبت شده از ۸۱۱ مورد به ۳۰۳۴ مورد در سال ۱۳۸۴ رسیده است. اما اختراعات ثبت شده طی سال های ۸۴ تا ۸۷ با رشد قابل توجهی مواجه شده است و تعداد اختراعات ثبت شده در سال ۱۳۸۶ حدود ۷۴۵۱ مورد بوده و تعداد آنها در پایان سال ۱۳۸۷ به ۱۰۳۴۷ مورد رسیده است.

۶. توسعه ای

نمودار ۶-۱- فضای کالبدی (هزار مترمربع) مربوط به دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

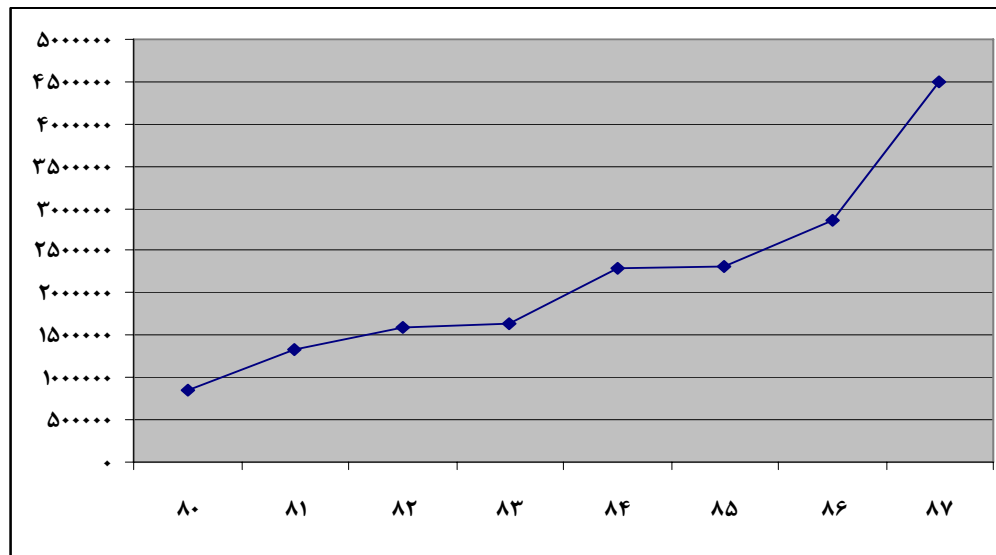

سال	مترمربع
۸۰	۵۸۶۰
۸۱	۶۱۰۰
۸۲	۶۴۰۰
۸۳	۶۶۵۰
۸۴	۶۷۶۰
۸۵	۶۸۲۰
۸۶	۷۱۴۰
۸۷	۷۷۴۰

بر حسب هزار متر مربع

فضای کالبدی مربوط به دانشگاه های وابسته به وزارت متبوع در طی سال های ۸۴ تا ۸۷ نسبت به سال های ۸۰ تا ۸۳ از رشد بیشتری برخوردار بوده است. همانطور که از نمودار فوق فضاها قابل مشاهده است، این فضاها از ۵۸۶۰ هزار متر مربع در سال ۸۰ به ۶۶۵۰ هزار متر مربع در سال ۸۳ رسید. این در حالیست که در سال ۱۳۸۷ این فضا به حدود ۷۷۴۰ هزار متر مربع رسیده است. که حاکی از رشد بیش از یک میلیون مترمربع در طی سال های ۸۴ تاکنون می باشد. سایر اعتبارات اختصاص داده شده از سوی وزارت به دانشگاه ها و مراکز تابعه در نمودارهای ذیل قابل مشاهده است.

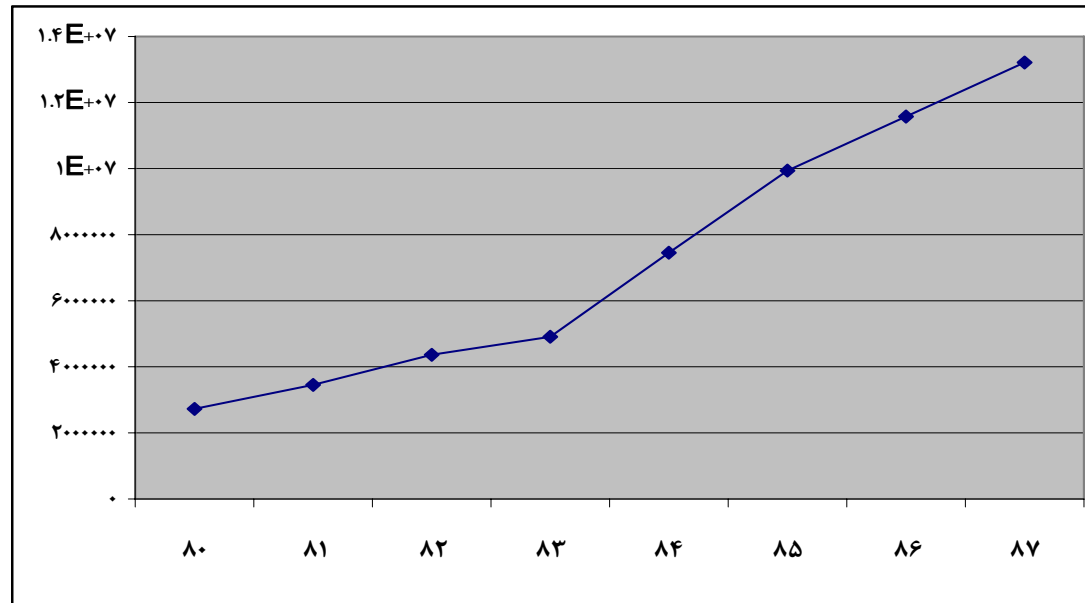
نمودار ۶-۲- اعتبارات طرح های سنگ دارائی های سرمایه ای وزارت، ردیف های وابسته، دانشگاه ها و موسسات آموزشی و پژوهشی

سال	اعتبارات طرح های عمرانی
۸۰	۸۵۷۰۰۰
۸۱	۱۳۴۰۰۰۰
۸۲	۱۵۹۴۰۰۰
۸۳	۱۶۳۷۰۰۰
۸۴	۲۲۹۵۰۰۰
۸۵	۲۳۱۳۰۰۰
۸۶	۲۸۶۸۰۰۰
۸۷	۴۵۰۴۰۰۰

(مبالغ به میلیون ریال)

نمودار ۳-۶- اعتبار هزینه‌های وزارت، ردیف‌های وابسته، دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی

سال	اعتبارت هزینه ای
۸۰	۲۷۴۶۶۸۲
۸۱	۳۴۳۲۴۰۶
۸۲	۴۳۶۰۱۹۶
۸۳	۴۸۸۰۶۳۰
۸۴	۷۴۵۱۹۱۰
۸۵	۹۹۲۷۹۵۸
۸۶	۱۱۵۴۸۲۹۲
۸۷	۱۳۱۸۴۵۰۹

(مبالغ به میلیون ریال)

۷. همکاری های علمی بین المللی

تحولات پرشتاب محیط بین المللی ناشی از دگرگونی ها و جهش های علمی، تکنولوژیکی و ارتباطاتی باعث شد مرکز همکاری های علمی بین المللی به عنوان متولی این حوزه و بر اساس سیاست های تعیین شده وزارت، اقدامات تمهیدی را در توسعه همکاری های آموزشی، پژوهشی و فناوری فراهم آورد. سند چشم انداز ۲۰ ساله و برنامه چهارم توسعه و همچنین برنامه ارائه شده وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به مجلس شورای اسلامی، ضرورت بازنگری سیاست های این حوزه را پر شتاب ساخت به گونه ای که وجوه همکاری در حوزه های مختلف از جمله امضای اسناد همکاری، تشکیل کمیته های مشترک علمی، تعامل بیشتر با سازمان های بین المللی، گسترش زبان و ادبیات فارسی و ایرانشناسی در خارج از کشور، کارگروه همکاری های علمی و آموزشی شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور، دعوت از متخصصان ایرانی و خارجی، تاسیس شعب دانشگاهی و... تحول عمده ای به خود ببیند.

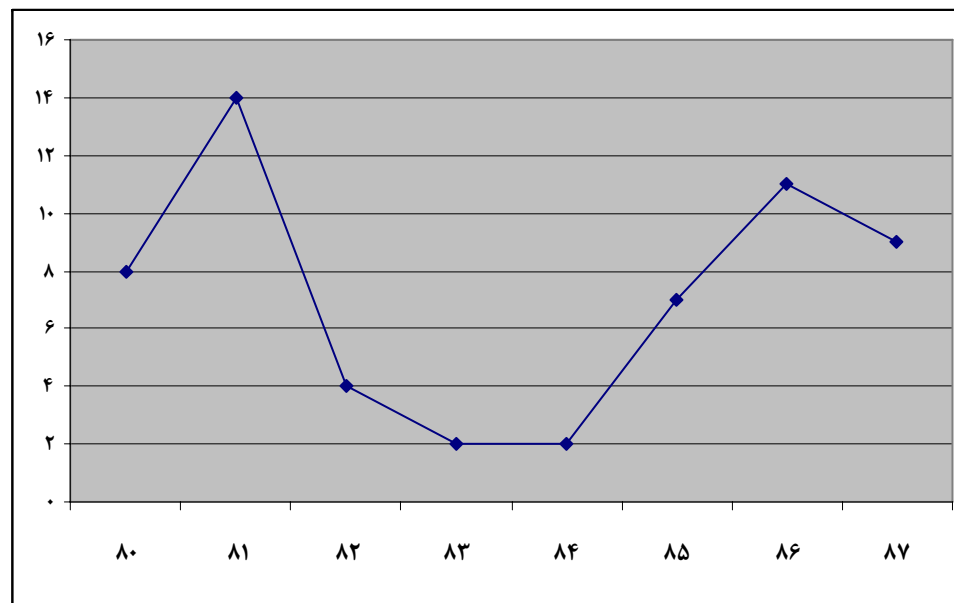
برخی از این دستاوردهای بعمل آمده به شرح ذیل می باشد؛

۷-۱- همکاری با سازمان های علمی بین المللی

همکاری با سازمان های بین المللی در بازه زمانی ۸۷-۱۳۸۴ در مقایسه با ۸۴-۱۳۸۰ نشانگر افزایش چشمگیر شاخص های کیفی است از مهم ترین شاخص های این توسعه کیفی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

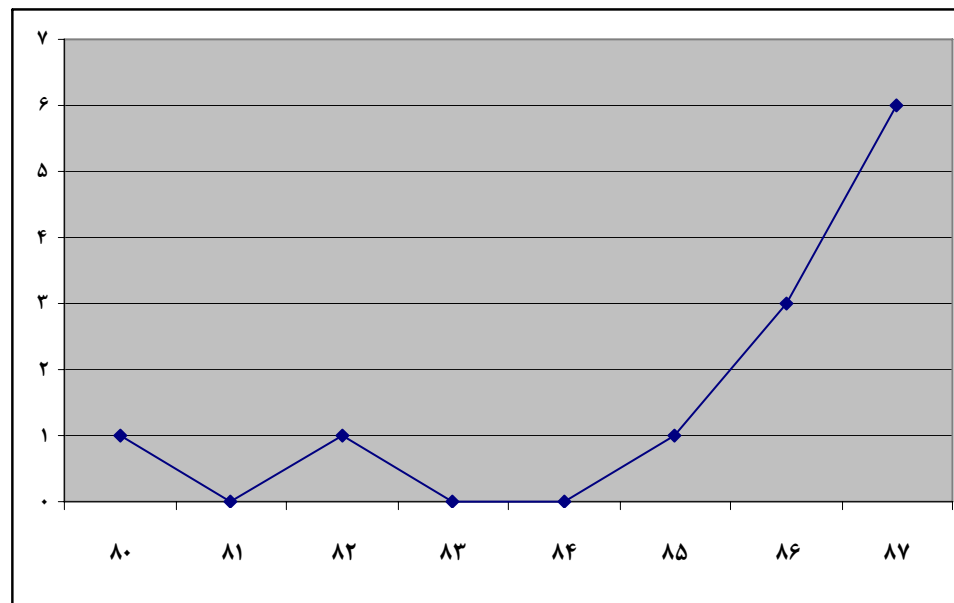
- (۱) فعال شدن وزارت متبوع در "گروه آکادمیک" اتحادیه همکاری های منطقه ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند (IOR-ARC)، میزبانی و برگزاری ۳ اجلاس این گروه در سالهای ۸۷-۸۵-۱۳۸۴ در تهران و تاسیس مرکز منطقه ای علوم و انتقال فناوری IOR-AR، تصویب ۵ طرح و پروژه جمهوری اسلامی ایران
- (۲) افزایش فعالیت های ایران در سازمان همکاری های اقتصادی (اگو)
- الف- اصلاح اساسنامه موسسه آموزش عالی بیمه اگو و ارتقای آن به دانشکده بیمه اگو
- ب- مشارکت فعال در فعالیت های موسسه فرهنگی اگو و اصلاح اساسنامه بنیاد علمی اگو
- (۳) تصویب عضویت ایران در مرکز بین المللی تابش سینکروترون در علوم تجربی در خاورمیانه (سزامی)
- (۴) افزایش چشمگیر فعالیت های علمی از طریق همکاری با سازمان کنفرانس اسلامی (OIC)

نمودار ۷-۲- اسناد همکاری های علمی بین المللی وزارت متبوع با همتایان خارجی (جدید)

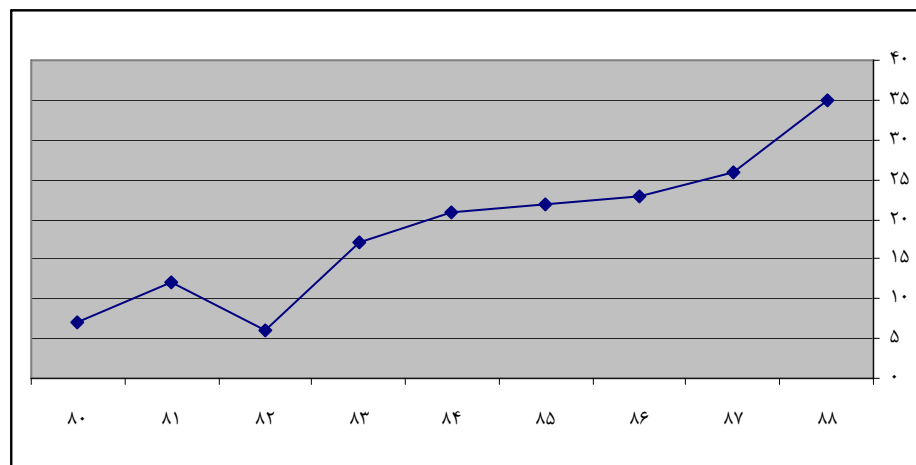
سال	تعداد: اسناد همکاری
۸۰	۸
۸۱	۱۴
۸۲	۴
۸۳	۲
۸۴	۲
۸۵	۷
۸۶	۱۱
۸۷	۹

نمودار ۷-۳- کمیته های مشترک آموزشی، پژوهشی و فناوری وزارت متبوع با همسایان خارجی (جدید)

سال	تعداد: کمیته های مشترک
۸۰	۱
۸۱	۰
۸۲	۱
۸۳	۰
۸۴	۰
۸۵	۱
۸۶	۳
۸۷	۶

نمودار ۷-۴- اعزام استاذ زبان و ادبیات فارسی و ایرانشناسی

سال	تعداد: اعزام اساتید
۸۰	۷
۸۱	۱۲
۸۲	۶
۸۳	۱۷
۸۴	۲۱
۸۵	۲۲
۸۶	۲۳
۸۷	۲۶
۸۸	۳۵

برخی از فعالیت‌هایی که برای اولین بار در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دولت نهم تحقق یافته است:

- ✓ برای اولین بار در کشور در سال ۸۸، ظرفیت پذیرش دانشجویان از تعداد داوطلبان ورود به آموزش عالی بیشتر شده است، (ظرفیت بیش از ۱/۶۰۰/۰۰۰ و داوطلب حدود ۱/۲۵۰/۰۰۰ نفر).
- ✓ طرح حمایت از دانشجویان دوره دکترا از طریق تقویت وضعیت معیشتی آنها
- ✓ تدوین اساسنامه فدراسیون ورزشهای دانشگاهی کشورهای حاشیه دریای خزر
- ✓ اجرای طرح توزیع صبحانه در دانشگاه‌ها
- ✓ راه اندازی مشاوره تلفنی با سطح پوشش تمام خوابگاههای تهران با پوشش مجموعاً ۵۰ هزار دانشجو در هر ماه
- ✓ تدوین آئین نامه کمیسیون موارد خاص استانی
- ✓ طرح پایش سلامت جسمی روانی دانشجویان
- ✓ تدوین و برگزاری اولین المپیاد ورزشی فرهنگی دانشجویان نخبه علمی سراسر کشور
- ✓ تدوین و برگزاری اولین المپیاد ورزشی فرهنگی دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ✓ ایجاد دفاتر جدید رایزنی علمی در آلمان، چین، اوکراین و مالزی
- ✓ ارزشیابی مدارک تحصیلی دانش آموختگان خارج از کشور از راه دور و همچنین ارزشیابی دوره های مجازی
- ✓ کوتاه کردن روال اداری برای تأییدیه مدارک دانشگاهی کل کشور از طریق تفویض اختیارات وزارت علوم به دانشگاه‌ها، وزارت امور خارجه و قوه قضائیه
- ✓ برگزاری اولین المپیاد ملی ورزشی دانشجویان دانشگاه‌های کشور به پیشنهاد وزارت متبوع و با مشارکت دانشگاه‌های تابعه و دانشگاه آزاد اسلامی
- ✓ ارتقای ورزش دانشجویان و کسب مقام سیزدهم در بین ۱۸۰ کشور جهان در ورزش دانشجویان جهان (یونیور سیاد)
- ✓ تاسیس فدراسیون ملی ورزش های دانشگاهی
- ✓ برگزاری کنفرانس های علمی در خصوص خدمات دانشجویی
- ✓ جذب نخبه های ایرانی و غیرایرانی کشورهای مختلف و استفاده از آنان در امور پژوهشی از طریق ایجاد هسته های علمی تخصصی دانشجویی در داخل و خارج کشور
- ✓ تعریف و ترویج مفهوم دانشگاه تمدن ساز ایرانی - اسلامی و برنامه ریزی اجرایی برای تحقق آن
- ✓ تعظیم و تکریم شهدای دانشجوی؛ ساخت پردیس شهدای دانشجوی و تدفین شهدای گمنام
- ✓ تشکیل دبیرخانه دائمی قرآن و عترت
- ✓ تشکیل ستاد غدیر
- ✓ طرح فضا سازی قرآنی
- ✓ تشکیل کمیته آزاد اندیشی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه

- ✓ توسعه فضاهای فرهنگی با افتتاح ۱۰ خانه فرهنگ و ۴۲ خانه فرهنگ در حال ساخت و ایجاد کلبه‌های فرهنگ در دانشگاه‌ها
- ✓ اهدای بیش از ۱۰۰ هزار فرهنگ کارت در حمایت از فعالان فرهنگی و فعالیت‌های فرهنگی
- ✓ ارسال بسته فرهنگی با عنوان سین هشتم به دانشجویان ایرانی خارج از کشور به مناسبت عید نوروز
- ✓ تشکیل کمیته ترویج فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
- ✓ درج نام چند شخصیت ملی و فرهنگی ایرانی در فهرست مشاهیر یونسکو (از جمله امام محمد غزالی، سنایی غزنوی، رودکی، سیدجمال‌الدین اسدآبادی)
- ✓ تشکیل شورای تعامل دانشجو و مدیریت دانشگاه و تدوین آیین‌نامه آن جهت اجرا
- ✓ تدوین و ارائه طرح بازارچه‌های دانشجویی
- ✓ آموزش مجازی و تخصصی انجمن‌های علمی - دانشجویی
- ✓ طرح نخستین المپیاد قرآنی دانشجویان کشور
- ✓ تشکیل جامعه استادان نمونه ایران (جانا)
- ✓ تدوین آیین‌نامه نکریم استادان
- ✓ تهیه و تدوین منشور اخلاقی استاد و دانشجو
- ✓ تهیه آیین‌نامه هسته‌های دانشجویی پژوهش محور
- ✓ رتبه بندی دانشگاه‌های جهان اسلام با هدف بسترسازی برای ارتقای کیفیت آموزش عالی کشورهای اسلامی، افزایش فضای رقابتی میان دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی کشورهای اسلامی در رقابت این دانشگاه‌ها با معتبرترین دانشگاه‌های جهان و کمک به توسعه علم و فناوری در جهان اسلام
- ✓ اصلاح آیین‌نامه ارتقا و قائل شدن امتیاز برای ارتقای جایگاه رفتار و اخلاق علمی و توجه به شاگرد پروری، فناوری، نوآوری، پژوهش‌های کاربردی و ثبت اختراع و توجه به مقالات ISC.
- ✓ ایجاد دانشگاه معارف اسلامی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری به منظور تربیت کادر متخصص در زمینه تدوین دروس معارف اسلامی
- ✓ تشکیل کمیته بازنگری در رشته‌های علوم انسانی و تشکیل کمیته ارتقای متون درسی
- ✓ تشکیل هیئت ممیزه تخصصی علوم انسانی و هنر
- ✓ تهیه و تدوین برنامه درسی دوره دکتری فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با همکاری حوزه و دانشگاه
- ✓ ارائه ۲ واحد درس فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶ در مقطع کارشناسی
- ✓ راه‌اندازی ۷ دوره دکترا در رشته‌های "تاریخ تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی"، "زیبایی‌شناسی"، "نقد هنرهای اسلامی"، "حکمت هنر اسلامی"، "فلسفه علم و فناوری"، "معماری اسلامی" و "تاریخ و تمدن ملل اسلامی"
- ✓ راه‌اندازی ۳ دوره کارشناسی‌ارشد در رشته‌های "تاریخ هنر ایران باستان"، "تاریخ هنر جهان اسلام"، "تاریخ و تمدن ملل اسلامی" و ۴ دوره کارشناسی‌ارشد "هنر اسلامی" در دانشگاه‌های مختلف
- ✓ راه‌اندازی دوره کارشناسی‌ارشد ادبیات مقاومت

- ✓ تشکیل کمیته برنامه‌ریزی درسی حوزه و دانشگاه
- ✓ اجرای طرح ثبت‌نام، انتخاب رشته و اعلام نتیجه و گرفتن کارت شرکت در آزمون به صورت اینترنتی در همه آزمونهای سازمان سنجش
- ✓ تأسیس دانشکده کارآفرینی در دانشگاه تهران
- ✓ تدوین آیین نامه جدید دوره کارشناسی ارشد
- ✓ طرح تحول راهبردی نظام آموزش عالی کشور
- ✓ اجرایی کردن ساختار جدید جذب اعضای هیئت علمی
- ✓ تصویب و راه اندازی ۲۲۰ رشته میان رشته ای جدید
- ✓ احراز رتبه اول در ۷ شاخه علمی در منطقه (ریاضی، فیزیک، پلیمر، شیمی، مهندسی شیمی، نانو و پزشکی)
- ✓ فراهم ساختن زمینه های راه اندازی دو کرسی یونسکو در ایران شامل کرسی "تحقیقات مدیریت، برنامه ریزی دانشگاهی و تضمین کیفیت در آموزش عالی" و کرسی "همکاری دانشگاه و صنعت در فرآیند توسعه پایدار"
- ✓ پیگیری اجرایی شدن برنامه‌های ارائه شده وزیر به مجلس شورای اسلامی که خوشبختانه بیش از ۹۵ درصد آن اجرایی شده یا در حال اجرا است.
- ✓ تشکیل سامانه آمار ثبتی آموزش عالی برای اولین بار در کشور
- ✓ طراحی و تدوین و تعریف چارچوب، اجزا و ساختار نقشه جامع علمی کشور
- ✓ تشکیل شورای عالی نظارت و ارزیابی مرکزی و شوراهای نظارت و ارزیابی استانی
- ✓ تشکیل کارگروه های فناوری های نوین در حوزه معاونت آموزشی
- ✓ تشکیل گروه GIS آموزش عالی
- ✓ تشکیل شورای راهبردی دانشگاه ملی مجازی
- ✓ راه‌اندازی طرح نمایه سازی و رتبه‌بندی مقالات و مجلات به نام " پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (Islamic World Science Citation Center) که اختصاراً به عنوان ISC مشهور شده است، با هدف ارزیابی و رتبه بندی دانشمندان، پژوهشگران، نشریات علمی و کشورهای جهان اسلام و همچنین تعیین مقالات داغ، مشخص کردن نویسندگان پُر استناد و مقالات پُر استناد و در نهایت، سنجش و ارزیابی عملکرد پژوهشی کشورهای اسلامی عضو سازمان کنفرانس اسلامی
- ✓ تدوین سند توسعه پژوهش و فناوری کشور
- ✓ ایجاد نظام ثبتی طرحهای پژوهشی و رساله های کارشناسی ارشد و دکترا و درگاه علمی کشور
- ✓ تدوین آیین نامه دوره دکترای پژوهشی
- ✓ برگزاری دو دوره جشنواره بین‌المللی فارابی ویژه تحقیقات علوم انسانی سال های ۸۶ و ۸۷
- ✓ تهیه RFP و طرحهای اجرایی برای تحقیقات راهبردی در زمینه‌های اولویت‌دار
- ✓ انعقاد تفاهم‌نامه با مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی و بین‌المللی جهت تدوین اطلس نوآوری جهان اسلام
- ✓ تهیه و تصویب آیین نامه های کمیسیون شتاب‌گرهای ملی

- ✓ برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی و عملیاتی کردن سامانه الکترونیکی کارآموزی در سطح ملی
- ✓ برگزاری اولین مسابقات ملی روباتیک در جشنواره جوان خوارزمی
- ✓ ایجاد و راه اندازی دبیرخانه شورای عالی عتف در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ✓ برنامه ریزی جهت اولویت بندی و انتخاب طرح های اجرایی بلند مدت سرمایه گذاری کلان در بخش های آموزشی و پژوهشی و فناوری در کمیسیون دائمی شورای عالی عتف
- ✓ طراحی سیستم مدیریت و بانک اطلاعات علمی و فناوری کشور به همراه تهیه و تدوین آیین نامه کمیته راهبری و ترسیم اهداف و کلیات مربوط
- ✓ تصویب طرح سامانه مدیریت اطلاعات علم و فناوری کشور
- ✓ تشکیل ستاد راهبری سامانه مدیریت اطلاعات علم و فناوری
- ✓ راه اندازی سامانه اطلاعات پایان نامه ها و رساله های الکترونیک (سما-پارسا) و سامانه ارزیابی پژوهشگاهها و مؤسسات پژوهشی
- ✓ پیگیری و اخذ تعهدات مربوط به وام ارزی مرحله دوم موضوع بند ش تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۷۹ کل کشور از طریق بانک مرکزی و سازمان مدیریت
- ✓ گشایش اعتبار (LC) و اخذ تضمین فاینانس برای خرید تجهیزات تحقیقاتی به مبلغ ۱۴۰ میلیون یورو
- ✓ ساماندهی تامین منابع علمی کشور (سیاستگذاری و نظارت)
- ✓ اصلاح آیین نامه قطب های علمی کشور با رویکرد پژوهشی
- ✓ تثبیت جایگاه ملی قطب های علمی در برنامه پنجم توسعه
- ✓ صعود یازده پله ای تولیدات علمی ایران بر اساس آمار ISI در سال ۲۰۰۸ نسبت به سال ۲۰۰۶ و کسب جایگاه بیست و چهارم در جهان در سال ۲۰۰۸
- ✓ حمایت از اعضای هیأت علمی جوان در قالب طرح اعتبار پژوهشی (grant) در دانشگاهها و پژوهشگاهها برای ارائه طرح‌های نو
- ✓ تعامل و همکاری فعال با مدیریت حوزه های علمیه کشور و مراکز پژوهشی علوم اسلامی و حوزوی
- ✓ تأسیس و به روز رسانی بانک اطلاعاتی انجمنهای علمی کشور
- ✓ برنامه ریزی برای تقویت و حمایت از پژوهشهای علوم انسانی در کشور
- ✓ ماموریت گرا نمودن با رویکرد مساله محوری و نوآوری
- ✓ تهیه و تصویب آیین نامه کمیته تخصصی پژوهشی شورای گسترش آموزش عالی
- ✓ انعقاد تفاهم نامه‌های همکاری تحقیقاتی با ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان انرژی اتمی، وزارت دفاع
- ✓ تهیه پیش نویس شیوه نامه ایجاد شامتک موضوعی و تهیه جدول شاخصهای تخصیص اعتبار برای شامتکها
- ✓ گنجاندن کرسیهای نظریه پردازی، نقد و مناظره در آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی
- ✓ تشکیل دبیرخانه معرفی پروژه های تحقیقاتی ویژه و موفق و دارای نوآوری های ارزشمند دریافت، پالایش، گزینش و تدوین پروژه های دانشگاه ها و موسسات پژوهشی و در نهایت ارایه به مراجع ذیربط جهت معرفی و اطلاع رسانی این موفقیتها به عموم مردم
- ✓ تصویب لایحه عضویت ایران در پروژه سزامی در مجلس و پرداخت حق عضویت معوقه

✓ راه‌اندازی کمیته علم سنجی - ضابطه مند نمودن فعالیت‌های علم سنجی در کشور و مستند سازی رتبه های علمی ایران در رقابت‌های بین المللی و منطقه ای
 ✓ ساماندهی قطب‌های صنعتی مشترک بین دانشگاه و صنعت (طراحی و ساخت ماهواره و پرتاب آن، طراحی و ساخت هواپیما و سایر فعالیت‌های در حوزه الکترونیک ، مواد و سامانه های دریایی)
 ✓ تشکیل ستاد سال جهانی نجوم در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به ریاست وزیر علوم و راه‌اندازی دبیرخانه ستاد سال جهانی نجوم با همکاری و مشارکت انجمن نجوم ایران - تدوین آیین نامه ستاد ملی سال جهانی نجوم

✓ پرتاب اولین محموله کاوشگر به فضا به گونه ای که تمام سیستم ها با موفقیت عمل کرد و محموله به سلامت به زمین بازگشت و برای اولین بار عکس از زمین توسط یک کاوشگر ایرانی گرفته شد.

✓ توسعه ارتباطات بین‌المللی از جمله راه اندازی شبکه همکاری پارک‌های علم و فناوری کشورهای اسلامی و شبکه نانو فناوری کشورهای اسلامی با محوریت ایران
 ✓ تدوین راهبردهای زیست فناوری، فناوری هوا، فضا و ... و تصویب برخی در شورای عالی انقلاب فرهنگی

✓ تهیه، ساخت و ارزیابی سیستم پولیمری دارورسانی تحریک پذیر قابل تزریق حاوی داروی "تاموکسیفن سیترا" برای درمان سرطان سینه

✓ سنتز ترکیبات پایه شیمی ارگانو سیلیکون که در تمام صنایع پیشرفته تکنولوژیک کاربرد دارد و مقدمه ای برای پایه گذاری صنایع ارگانو سیلیکون در کشور است

✓ رو نمایی از ۷ دستاورد بزرگ در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی

▪ تولید سیستم آب شیرین کن با استفاده از نور خورشید

▪ ایجاد خانه خورشیدی

▪ طراحی بالاروهای یونی

▪ تولید بنزین از نیشکر

▪ تولید نیمه انبوه پایه بادام و فندق از کشت بافت

▪ طراحی و ساخت سیستم DJ سوند

▪ راه اندازی ایستگاه‌های زمینی دریافت سیگنال‌های ماهواره‌ای

✓ طراحی و ساخت تجهیزات و سامانه‌های پیشرفته دفاعی از جمله سامانه‌های راداری و موشکی

✓ کسب نمایندگی انجمن بین‌المللی پارک‌های علم و فناوری جهان و ریاست شاخه جنوب غرب آسیا

✓ پیشنهاد و تصویب راه اندازی شبکه پارک‌های علم و فناوری کشورهای اسلامی از طرف کامستک به جمهوری اسلامی ایران

✓ طراحی و دستیابی به دانش فنی ساخت ابررایانه ها در حداقل سه دانشگاه و مرکز پژوهشی کشور

✓ راه اندازی فن بازار مجازی در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

✓ طراحی و ساخت آزمایش دستگاه توزیع کننده داروی ترک اعتیاد

✓ طراحی و ساخت دستگاه تست موتور ادیکارنت برای موتورهای هواپیما

✓ تدوین برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در حوزه علم و فناوری

- ✓ تاسیس کانون های شکوفایی خلاقیت در پارک ها و مراکز رشد علم و فناوری در سال نوآوری و شکوفایی
- ✓ تاسیس اولین دفاتر انتقال فناوری در دانشگاه ها و مراکز پژوهشی و فناوری
- ✓ تشکیل کمیسیون مشترک علمی فناوری با کشورهای بلاروس، سوریه، ونزوئلا، اکوادور و اندونزی
- ✓ تدوین و ابلاغ آیین نامه حقوق مالکیت فکری در دانشگاه ها و موسسات پژوهشی و فناوری
- ✓ تشکیل ستاد راهبردی نوآوری و شکوفایی در سطح وزارت و تدوین برنامه های مربوطه
- ✓ تاسیس شعبه دانشگاه تربیت مدرس در سوریه و اقدام های اولیه برای تاسیس شعب سایر دانشگاهها در خارج از کشور
- ✓ برگزاری سالانه کارگاه آموزشی و هم اندیشی مدیران روابط بین الملل دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی کشور
- ✓ نهادینه کردن همکاری های علمی بین المللی در دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی کشور با محوریت دیپلماسی آکادمیک و ترافیک علمی.
- ✓ تاسیس مرکز منطقه ای علوم و انتقال فناوری وابسته به اتحادیه کشورهای حاشیه اقیانوس هند (IOR-ARC) در جمهوری اسلامی ایران
- ✓ طرح تربیت استادان بومی به منظور تدریس در کرسی های زبان فارسی و ایرانشناسی خارج از کشور
- ✓ تاسیس دبیرخانه کارگروه همکاریهای علمی آموزشی شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور و اجرای طرح سبز حضور متخصصان ایرانی خارج در داخل به صورت کوتاه مدت و دراز مدت
- ✓ تشکیل کمیته مدیریت شبکه متخصصان ایرانی خارج از کشور تحت نظارت دبیرخانه کارگروه علمی آموزشی
- ✓ برنامه ریزی به منظور تشکیل شبکه های علمی تخصصی متخصصان ایرانی خارج از کشور (فاز اول: هوش فناوری، داده کاوی و GIS)
- ✓ تهیه اولیه بانک اطلاعات ایرانیان متخصص خارج از کشور (۱۰۰۰ نفر)
- ✓ افزایش تعداد کرسی های زبان و ادبیات فارسی و ایرانشناسی در خارج از کشور از ۱۸ به ۳۰ و تاسیس کرسی اسلام شناسی
- ✓ تشکیل «کمیته های مشترک علمی و فنی» به منظور اجرایی نمودن تفاهم نامه های منعقد بین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با وزارتخانه های همتا (۱۴ مورد)
- ✓ برگزاری نمایشگاه جامع دستاوردهای سی ساله وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

اداره کل روابط عمومی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری